

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Факультет економіки та менеджменту

(повне найменування інституту, назва факультету)

Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

(повна назва кафедри)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

Попова О.Ю.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20__ року

Випускна кваліфікаційна робота

Бакалавр

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему Аналіз виробничого потенціалу промислового підприємства

Виконала: студентка 4 курсу, групи МЕН-17

Спеціальності (напряму підготовки) 073 «Менеджмент»

(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Хохленко Д. С.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Керівник доцент кафедри УФЕБ, к.е.н. Василишина Л. М.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент доцент кафедри ЕОО, к.е.н., доц. Фоміна О. О.

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Нормоконтролер доцент кафедри УФЕБ, к.е.н.

Василишина Л. М.

(підпис)

« ____ » _____ 2021 р.

Засвідчую, що у цій випускній кваліфікаційній роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент

(підпис)

Покровськ – 2021 р.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

Освітній ступінь бакалавр

Напрямок підготовки (спеціальність) 073 «Менеджмент»

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

_____ /Попова О.Ю./

“ _____ ” _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Хохленко Дар'ї Сергіївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Аналіз виробничого потенціалу промислового підприємства
керівник роботи Василишина Любов Миколаївна, к.е.н.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
- затверджені наказом по університету від „19” квітня 2021 р. № 175
2. Строк подання студентом роботи 01.06.2021 р.
3. Вихідні дані до роботи зарубіжні та вітчизняні дослідження щодо аналізу виробничого потенціалу промислових підприємств, нормативно-правові акти, дані статистики, фінансові звіти ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля»
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1 Теоретичні аспекти дослідження виробничого потенціалу підприємства. 2 Аналіз виробничого потенціалу вугледобувних підприємств. 3 Рекомендації щодо вдосконалення оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств
5. Перелік графічного матеріалу (з точною вказівкою обов'язкових креслень)
Рис. 1.1 Структурні елементи виробничого потенціалу; Рис. 1.2 Методика оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств; Рис. 1.3 Потенціал вугледобувного підприємства; Рис. 1.4 Алгоритм визначення виробничого потенціалу вугледобувного підприємства; Рис. 1.5 Принципи оцінки природного потенціалу вугледобувних підприємств; Рис. 1.6 Структура вугледобувного підприємства; Рис. 1.7 Економічна оцінка природного потенціалу вугледобувних підприємств; Рис. 2.1 Загальний видобуток кам'яного вугілля в Україні у 2015-2019 рр. та ін.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Василишина Л.М., доцент кафедри УФЕБ	24.05.2021	27.05.2021
Розділ 1	Василишина Л.М., доцент кафедри УФЕБ	19.04.2021	03.05.2021
Розділ 2	Василишина Л.М., доцент кафедри УФЕБ	04.05.2021	15.05.2021
Розділ 3	Василишина Л.М., доцент кафедри УФЕБ	16.05.2021	23.05.2021
Висновки	Василишина Л.М., доцент, доцент кафедри УФЕБ	28.05.2021	30.05.2021
Нормоконтроль	Василишина Л.М., доцент кафедри УФЕБ		

7. Дата видачі завдання 19.04.2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Збір та обробка літературних джерел	19.04.2021-26.04.2021	
2	Написання першого розділу «Теоретичні аспекти дослідження виробничого потенціалу підприємства»	27.04.2021-03.05.2021	
3	Написання другого розділу «Аналіз виробничого потенціалу вугледобувних підприємств»	04.05.2021-15.05.2021	
4	Написання третього розділу «Рекомендації щодо вдосконалення оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств»	16.05.2021-23.05.2021	
5	Оформлення пояснювальної записки	24.05.2021-31.05.2021	

Студент

_____

(підпис)

Хохленко Д.С.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____

(підпис)

Василишина Л.М.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Хохленко Д.С. Аналіз виробничого потенціалу промислового підприємства / Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент». – ДВНЗ ДонНТУ, Покровськ, 2021.

В роботі досліджено поняття та методи оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств, особливості оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств. На основі аналізу потенціалу вугільної галузі і виробничого потенціалу ВП «Шахта «Капітальна» запропоновано алгоритм оцінки виробничого потенціалу вугледобувного підприємства.

Ключові слова: потенціал, виробничий потенціал, методи оцінки, вугільна галузь, вугледобувне підприємство, видобуток, ресурси, удосконалення.

Список публікацій здобувача:

Хохленко Д. С., Василюшина Л. М. Стратегія розвитку вугільної галузі в умовах декарбонізації економіки України. *Актуальні проблеми теорії менеджменту, маркетингу та фінансів: наукові ідеї та механізми реалізації: збірка матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (із зарубіжною участю) (м. Покровськ, 12-13 трав. 2021 р.)*. Покровськ, Донецький національний технічний університет, 2021.

ANNOTATION

Khokhlenko D.S. Analysis of the production potential of an industrial enterprise / Graduation qualification work for the degree of «bachelor» in the specialty 073 Management. – DonNTU, Pokrovsk, 2021.

The concept and methods of estimation of production potential of industrial enterprises, features of estimation of production potential of coal mining enterprises are investigated in the work. Based on the analysis of the potential of the coal industry and the production potential of Mine «Capital», an algorithm for estimating the production potential of the coal mining enterprise is proposed.

Key words: potential, production potential, valuation methods, coal industry, coal mining enterprise, mining, resources, improvement.

List of publisher publications

1. Khokhlenko D., Vasylyshyna L. Strategy of coal industry development in the conditions of decarbonization of Ukraine's economy. *Actual problems of the theory of management, marketing and finance: scientific ideas and implementation mechanisms: collection of materials of the All-Ukrainian scientific conference (with foreign participation) (Pokrovsk, May 12-13, 2021)*. Pokrovsk, Donetsk National Technical University, 2021.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1 Поняття виробничого потенціалу підприємства.....	8
1.2 Методи оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств...	11
1.3 Особливості оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств.....	17
Висновки до розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	27
2.1 Аналіз потенціалу вугільної галузі України.....	27
2.2 Характеристика фінансово-господарської діяльності ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля».....	33
2.3 Оцінка виробничого потенціалу ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля».....	43
Висновки до розділу 2.....	48
РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ....	50
Висновки до розділу 3.....	54
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
Додаток А. Заява.....	62
Додаток Б. Перелік зауважень щодо оформлення роботи.....	63
Додаток В. Перелік публікацій бакалавра.....	64
Додаток Г. Фінансова звітність ВП «Шахта «Капітальна».....	65
Додаток Д. Аналіз активів ВП «Шахта «Капітальна».....	77
Додаток Е. Аналіз пасивів ВП «Шахта «Капітальна».....	79

ВСТУП

В сучасних умовах розвитку важлива роль у формуванні системи господарювання належить виробничому потенціалу, що зумовлюється тим, що дослідження його якісних і кількісних характеристик, а також економічно доцільних умов його формування дозволяє керівникам підприємства приймати стратегічно важливі рішення щодо подальшого розвитку. Проблема аналізу виробничого потенціалу підприємства і підвищення ефективності його використання належить до однієї з найбільш актуальних проблем, що виникають перед менеджерами в процесі управлінської діяльності. Визначення власного виробничого потенціалу дозволяє здійснювати ефективне планування і вирішувати тактичні і стратегічні завдання. Досягнення високого рівня конкурентоспроможності підприємства забезпечується саме потужним виробничим потенціалом.

У зв'язку з цим методи аналізу і оцінки його ефективності, формування, використання, а також підвищення представляють особливий інтерес для дослідників. Зокрема заслуговує уваги проблема вибору показників для оцінки ефективності використання виробничого потенціалу промислового підприємства. З цією метою керівники економічних відділів підприємства повинні на систематичній основі проводити оцінку потенційних можливостей підприємств задля виявлення ступеню фактичного їх використання. Крім того, зазначена інформація є підґрунтям для розробки об'єктивної стратегії розвитку підприємства.

Таким чином, у якості мети дослідження у випускній кваліфікаційній роботі виступають теоретичні та прикладні аспекти аналізу виробничого потенціалу промислового підприємства.

Для досягнення зазначеної мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити поняття виробничого потенціалу підприємства;
- охарактеризувати методи оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств;

- розглянути особливості оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств;
- проаналізувати потенціал вугільної галузі України;
- охарактеризувати фінансово-господарську діяльність ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля»;
- оцінити виробничий потенціал ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля»;
- запропонувати рекомендації щодо вдосконалення оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств.

Об'єктом дослідження у випускній кваліфікаційній роботі виступає процес оцінки виробничого потенціалу вугледобувного підприємства.

Предметом дослідження у випускній кваліфікаційній роботі виступає інструментарій щодо проведення аналізу виробничого потенціалу вугледобувного підприємства.

В процесі дослідження було використано методи аналізу і синтезу, порівняння, історичний, формалізації, статистичний, логіко-лінгвістичний, графічний, табличний, алгоритмізації.

Теоретико-методичний базис при написанні роботи становили зарубіжні та вітчизняні дослідження щодо аналізу виробничого потенціалу промислових підприємств, нормативно-правові акти, дані статистики, фінансові звіти досліджуваного вугледобувного підприємства.

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 31 найменування, 6 додатків. Робота містить 14 рисунків і 9 таблиць.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Поняття виробничого потенціалу підприємства

В ринкових умовах перед будь-яким підприємством гостро постає проблема якомога повнішого використання його потенціалу. У зв'язку з цим в сучасних умовах господарювання основний акцент зміщується від забезпечення поточних результатів діяльності в бік забезпечення довгострокових переваг, що повністю залежить від ступеня формування і реалізації його економічного потенціалу. Проблема оцінки та аналізу рівня економічного потенціалу підприємства, формування стратегії та управління наявним потенціалом є однією з найбільш значущих і актуальних як з науково-дослідних позицій, так і з точки зору важливості для підприємства.

З економічної точки зору зміст терміну «потенціал» є дуже близьким за значенням до наступних економічних категорій: національного багатства, продуктивних сил, матеріально-технічної бази, ресурсів [1]. В структурі економічного потенціалу, на наш погляд, доцільно виокремити наступні основні складові: виробничий, фінансовий, інноваційний, інвестиційний потенціали.

Виробничий потенціал відіграє значну роль в підвищенні конкурентоспроможності підприємств, так як без оцінки і сформованого на його основі ефективного управління виробництвом неможливо отримати позитивний ефект від використання наявних ресурсів.

При аналізі виробничого потенціалу та ефективності його використання на підприємстві необхідно визначити найважливіші структурні складові виробничого потенціалу і дати характеристики їх елементів.

Головні труднощі аналізу структури виробничого потенціалу підприємства полягає в тому, що всі його елементи можуть функціонувати

одночасно і в сукупності. Тому найбільш об'єктивним методом дослідження складу елементів виробничого потенціалу підприємства як складної системи є системний підхід [2].

Поняття виробничого потенціалу можна трактувати двояко. По-перше, як реальний обсяг продукції, який можна виготовити при повному використанні наявних ресурсів, тобто виробнича потужність підприємства. По-друге, як наявні потенційні можливості виробництва, наявність самих факторів виробництва, його забезпеченість визначальними видами ресурсів [3].

Для того, щоб у визначені терміни досягти найбільшого виробничого результату, підприємству необхідно встановити раціональне поєднання між елементами виробничого процесу в просторі і в часі. Під рівнем потенціалу виробничих ресурсів розуміється досягнутий рівень розвитку засобів виробництва, методів організації та управління. Необхідно забезпечити найбільш ефективне і повне використання кожного елемента виробництва, а також максимальне і раціональне їх поєднання, взаємодію при функціонуванні процесу виробництва. При виконанні цих умов створюється певний виробничий потенціал, тобто в залежності від рівня і стану виробничого потенціалу можна визначити ступінь використання економічного потенціалу [4].

На нашу думку, найважливішими елементами потенціалу виробничих ресурсів є: засоби праці, предмети праці і безпосередньо праця. В цілому всі показники ефективності використання ресурсів можна розділити на дві групи: показники ємності та показники віддачі. Наповненість діяльності тим чи іншим видом ресурсів виражається показниками ємності. Зворотними показниками ємності є показники віддачі, що виражають ефект від використання ресурсів і розраховуються шляхом ділення на середньорічну вартість того чи іншого виду ресурсів. Відповідно високі значення і зростання показників віддачі в динаміці свідчать про ефективне використання елементів виробничого потенціалу на досліджуваному підприємстві [5].

До структурних елементів виробничого потенціалу доцільно віднести: людські, фінансові, виробничі, технологічні та інформаційні ресурси (рис. 1.1).

Рисунок 1.1 – Структурні елементи виробничого потенціалу [6]

Людські ресурси виробничого потенціалу підприємства характеризують потенційно можливе застосування в процесі виробництва комплексу необхідних знань, умінь і навичок працівників для ефективного вирішення виробничих завдань. Варто відзначити, що саме людські ресурси відіграють визначальну роль в ефективному формуванні та використанні виробничого потенціалу підприємств.

Фінансові ресурси як структурний елемент виробничого потенціалу підприємств характеризують власний, позиковий і залучений грошовий капітал, який використовується підприємством для формування своїх активів і здійснення виробничо-фінансової діяльності. Іншими словами, фінансові ресурси являють собою можливості керівництва підприємства щодо посилення виробничого потенціалу, а саме за рахунок модернізації виробничої складової, технологій і підвищення кваліфікації працівників.

Виробничі ресурси як один з основних структурних елементів виробничого потенціалу реалізуються через забезпечення функціонування процесу виробництва і відображаються через виробничі фонди.

Технологічні ресурси є найважливішим структурним елементом виробничого потенціалу, який використовується в процесі виробництва за допомогою реалізації застосовуваних технологій у виробничій діяльності і технологічних можливостей.

Інформаційні ресурси – комплекс інформації про процеси та стан наявних ресурсів, що дозволяють реалізовувати ефективне управління і взаємодію між всіма структурними елементами виробничого потенціалу підприємства.

Варто відзначити, що поняття «потенціал підприємства» по-різному трактується у різних дослідників. Найчастіше в економічній літературі йдеться про ресурсний і результативний підходи до концепції виробничого потенціалу. Ресурсний підхід визначає виробничий потенціал як сукупність виробничих ресурсів без їх зв'язку з обсягом виробництва. Результативний підхід пов'язує ресурси підприємства з певним обсягом продукції, який вони здатні виробляти [6]. У зв'язку з різним розумінням даного питання на сьогоднішній день в економічному аналізі немає єдиної методики оцінки потенціалу підприємства, в тому числі і виробничого.

1.2 Методи оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств

В даний час існує безліч методик, завдяки яким представляється доцільним оцінювати рівень виробничого потенціалу підприємств.

В якості альтернативної методики пропонується використання комплексної моделі оцінки виробничого потенціалу підприємства, яка адаптована для підприємств галузей промисловості.

Методика комплексної оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств заснована на експертній оцінці вагових значень структурних елементів, що утворюють виробничий потенціал і порівняння фактичних виробничих показників з цільовими виробничими індикаторами [7].

Застосування розробленої методики оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств передбачає виконання наступного алгоритму дій (рис. 1.2).

Розглянемо алгоритм методики оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств щодо кожного з пропонованих етапів більш детально.

Рисунок 1.2 – Методика оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств [7]

Етап 1 – Відбір структурних елементів виробничого потенціалу.

Оцінку рівня виробничого потенціалу пропонується розраховувати за п'ятьма структурними елементами з метою найбільш точної та всебічної оцінки.

Етап 2 – Визначення показників, що характеризують стан структурних елементів виробничого потенціалу промислових підприємств.

Для комплексної оцінки рівня виробничого потенціалу промислових підприємств доцільно використовувати індикатори, які найбільш повно відображають можливості виробництва з випуску продукції. Важливою особливістю рекомендованих цільових індикаторів є можливість обліку не тільки кількісних, але і якісних характеристик структурних елементів виробничого потенціалу промислових підприємств.

Індикатори, що рекомендується використовувати для оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств за кожним структурним елементом, наведені в табл. 1.1.

Таблиця 1.1 – Індикатори оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств [6]

Структурний елемент	Індикатор оцінки
Технологічні ресурси	коефіцієнт автоматизації виробництва
	коефіцієнт безперервності
	рівень браку
Фінансові ресурси	частка амортизаційних відрахувань
	рівень оборотності коштів
	показник абсолютної ліквідності
Людські ресурси	рівень спеціалізації працівників
	кількість раціоналізаторських пропозицій
	коефіцієнт плинності кадрів
Виробничі ресурси	коефіцієнт зносу ОПФ
	коефіцієнт завантаження
	рівень продуктивності
Інформаційні ресурси	ступінь значущості та затребуваності інформації
	рівень витрат на інформаційні ресурси
	коефіцієнт автоматизації

Етап 3 – Визначення значень і вагомості цільових індикаторів оцінки виробничого потенціалу по кожному структурному елементу.

Визначення значень цільових індикаторів пропонується проводити на основі порівняння фактичних і планових результатів від виробничої діяльності підприємства. Вагові коефіцієнти статистичної позиції в планових і фактичних величинах показника можуть відрізнятися, якщо експертна група, яка проводить розрахунки, прийме з цього приводу мотивоване рішення.

При цьому особливого підходу вимагає розрахунок цільових індикаторів, кількісні значення яких неможливо визначити на основі наявних статистичних даних підприємства. Для таких цільових індикаторів розрахунки мають базуватися на експертних оцінках. У разі недоступності необхідних статистичних даних, сумнівів в їх достовірності або по іншим обґрунтованих

причин рішенням експертної групи частина цільових індикаторів, передбачених цим методом оцінки, може бути замінена іншими показниками, або зовсім виключена з розрахунку.

Етап 4 – Визначення та інтерпретація значення комплексного інтегрального показника виробничого потенціалу.

На даному етапі проводиться розрахунок за кожним з цільових індикаторів і структурних елементах виробничого потенціалу промислового підприємства. За результатами виконаних розрахунків визначається комплексний інтегральний показник виробничого потенціалу. Розрахунок комплексного інтегрального показника визначається за формулою:

$$\text{ПП} = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n k_{ij} z_{ij} \rightarrow n, \quad (1.1)$$

де ВП – виробничий потенціал підприємства;

n – кількість структурних елементів виробничого потенціалу;

m – кількість індикаторів оцінки;

k_{ij} – вагомість цільового індикатора;

z_{ij} – значення цільового індикатора [7].

Найбільш розповсюдженими з них є наявні в економічній науці методики для оцінки потенціалу підприємства, що передбачає діагностику банкрутства, оцінку вартості бізнесу. Проте вони лише однобічно характеризують можливості підприємств, зокрема фінансову складову.

У ряді робіт [8] пропонуються показники, так звані «коефіцієнт майна виробничого призначення», «коефіцієнт реальної вартості майна», які є відношенням суми вартостей визначених елементів активів до загальної вартості всіх активів підприємства. При цьому стверджується, що дані коефіцієнти також визначають рівень виробничого потенціалу підприємства.

Дані коефіцієнти мають очевидні недоліки, що полягають в наступному.

1. В чисельнику цих коефіцієнтів вказується далеко не повний перелік активів виробничого призначення.

2. Викликає сумнів рекомендоване оптимальне значення коефіцієнта майна виробничого призначення, що дорівнює 0,5. За цілком прийнятними причинами, наприклад, через збільшення грошових коштів в складі оборотних активів внаслідок реалізації готової продукції або погашення дебіторської заборгованості, даний коефіцієнт може істотно зменшитися, але це, очевидно, не свідчитиме про зниження виробничих можливостей підприємства [8].

Зазначені обставини свідчать, що в представленому вигляді розглянуті коефіцієнти не визначають рівень виробничого потенціалу.

Очевидно, що в структурі виробничого капіталу повинна бути певний взаємозв'язок між необоротними та оборотними активами. Цей взаємозв'язок можна виразити за допомогою коефіцієнта, який повинен враховувати ті ресурси, які знаходяться в прямій взаємодії в процесі виробництва, і змінення обсягу одних ресурсів зумовлено зміненням інших. В першу чергу, це стосується активної частини основних виробничих фондів – машин і устаткування. У складі оборотного капіталу також потрібна змінення не всіх ресурсів. Збільшення повинно стосуватися, переважно, сировини і матеріалів, палива та електроенергії, незавершеного виробництва, напівфабрикатів, тобто тих ресурсів, на які впливає виробниче обладнання [9].

Співвідношення цих елементів пропонується назвати «коефіцієнтом виробничих можливостей (КПВ)», який обчислюється наступним чином:

$$\text{КПВ} = \frac{\text{СП}}{\text{М} + \text{Т} + \text{ЕЕ} + \text{НЗП} + \text{ПФП} + \text{ПФС}}, \quad (1.2)$$

де СП – вартість засобів виробництва (виробничого обладнання);

М – вартість матеріалів;

Т – вартість палива;

ЕЕ – вартість витраченої електроенергії;

НЗП – витрати в незавершеному виробництві;

ПФП – вартість напівфабрикатів покупних;

ПФС – вартість напівфабрикатів власного виробництва [10].

Оскільки в даному коефіцієнті враховуються тільки виробничі ресурси, він може претендувати на показник визначення рівня виробничого потенціалу підприємства.

Крім того, важливо звернути увагу на підвищення ефективності використання виробничого капіталу без нарощування виробничих ресурсів.

Логічно припустити, що виробничий потенціал, перш за все, повинен оцінюватися через обсяги виробництва за умови збалансованості виробничих ресурсів.

Очевидно, що підприємство з відносно невеликим за величиною виробничим капіталом завдяки оптимальному співвідношенню виробничих ресурсів і їх збалансованої зміни може мати більш високий рівень виробничого потенціалу, ніж підприємство з більшою величиною незбалансованих виробничих ресурсів.

Отже, підвищення ефективності використання виробничого капіталу можливо тільки в разі збалансованої зміни виробничих ресурсів. Під збалансованістю розуміється взаємозалежність величин основного і оборотного виробничого капіталу, а також певних елементів в їх структурі.

Представляється доцільним включати об'єкти нематеріальних активів у виробничий капітал компаній, тоді як традиційно в його склад в частині основного капіталу включають тільки основні фонди.

Реалізація даного напрямку неможлива без широкого використання у виробничій діяльності об'єктів нематеріальних активів, розуміння управлінцями того факту, що нематеріальні активи в умовах інноваційного розвитку виступають ключовим елементом виробничого капіталу компанії.

З метою ідентифікації нематеріальних активів, пов'язаних саме з виробничим процесом, сформулюємо поняття «виробничі нематеріальні активи» – це об'єкти, які прямо чи опосередковано беруть участь в процесі виробництва, що забезпечують вдосконалення характеристик виробленої продукції, випуск нової продукції (отримання продуктів-інновацій) і/або виробничого процесу (процесів-інновацій).

Відповідно до визначення до виробничих нематеріальних активів можна віднести права на результати інтелектуальної діяльності:

- програми виробничого характеру для електронних обчислювальних машин;
- винаходи;
- корисні моделі;
- промислові зразки;
- секрети виробництва (ноу-хау) [9].

1.3 Особливості оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств

Вугільна промисловість характеризується рядом специфічних особливостей: обмеженими запасами, складними гірничо-геологічними умовами, технологією гірничих робіт. Це накладає певний відбиток на формування виробничого потенціалу. Основою виробничого потенціалу у вугільній промисловості виступає затверджена виробнича потужність вуглевидобутку, підтверджена наявністю сукупності різних видів ресурсів: природних, фондових, трудових, фінансових та матеріальних (рис. 1.3).

Ступінь освоєння потенціалу вугледобувного підприємства характеризує рівень освоєння виробничої потужності. Важливим показником при цьому є плановий обсяг вуглевидобутку і надійність його забезпечення.

Як, вже зазначалося, виробничий потенціал вугледобувного підприємства зумовлюється видами ресурсів – фондовими (виробничими), природними і трудовими. Видобуток корисних копалин можливий при різних витратах складових елементів виробничого потенціалу підприємства. Отже, при оцінці виробничого потенціалу виникає питання про порівняння всіх ресурсів, включених у виробничий процес, рух яких є різноприскореним і різноспрямованим [11].

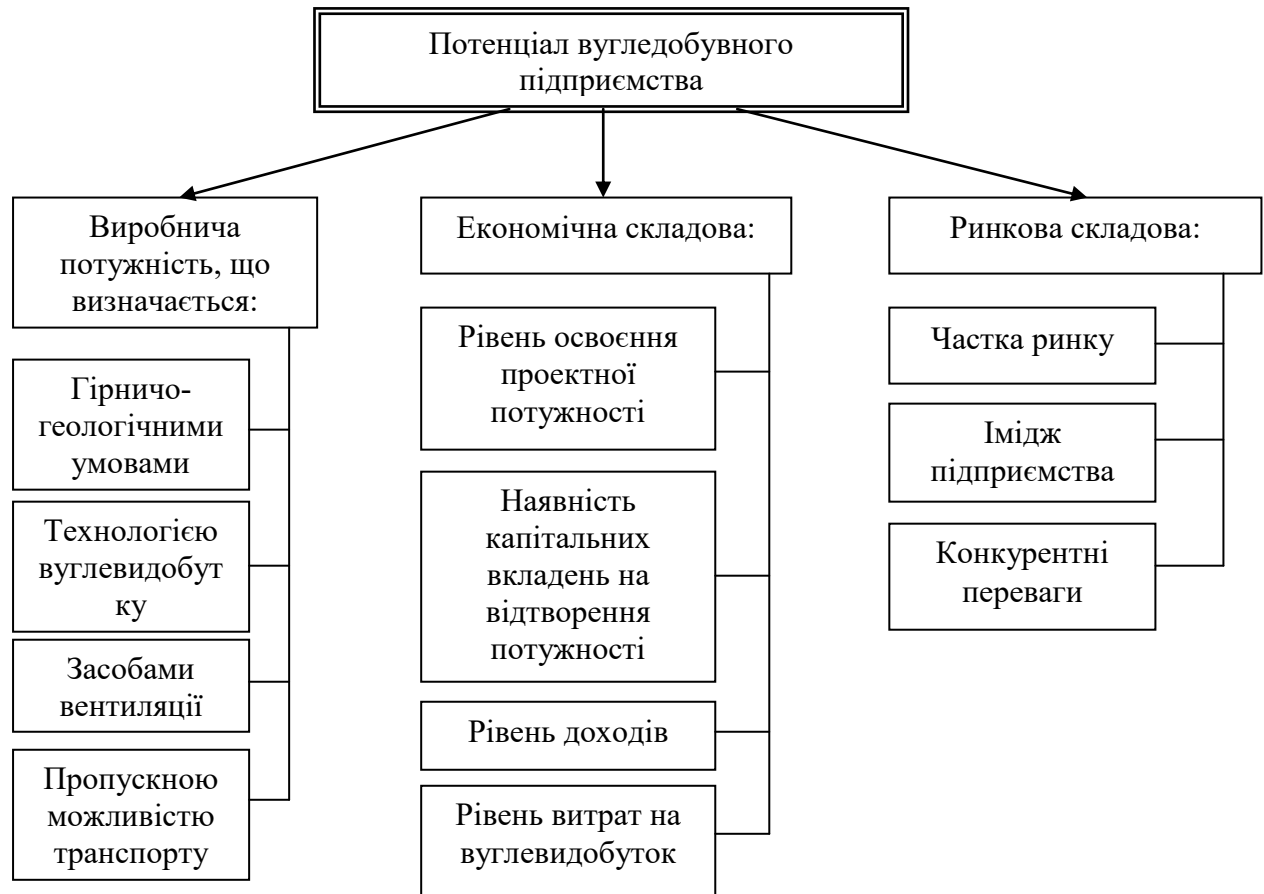

Рисунок 1.3 – Потенціал вугледобувного підприємства [12]

Другий підхід базується на вартісній оцінці всіх складових виробничого потенціалу з наступним підсумовуванням їх абсолютних розмірів. Проте, проста сума, виражених в грошовому вигляді елементів, не спроможна характеризувати величину виробничого потенціалу підприємства. По-перше, необхідно визначити складові виробничого потенціалу вугледобувного підприємства в часі. При аналізі величина виробничого потенціалу зіставляється з результатами виробництва, для цього використовуються дані статистичної звітності, отже оптимальним періодом прийнятий рік. По-друге, слід забезпечити порівнянність елементів виробничого потенціалу вугледобувного підприємства, враховуючи їх економічну різноманітність. Порядок розрахунку кожного з них полягає у визначенні на початковому етапі величини виробничих ресурсів вугледобувного підприємства. Методично складно зіставити оцінки величини трудових і природних ресурсів

підприємства. Алгоритм розрахунку виробничого потенціалу підприємства виражений блок-схемою, представленою на рис. 1.4.

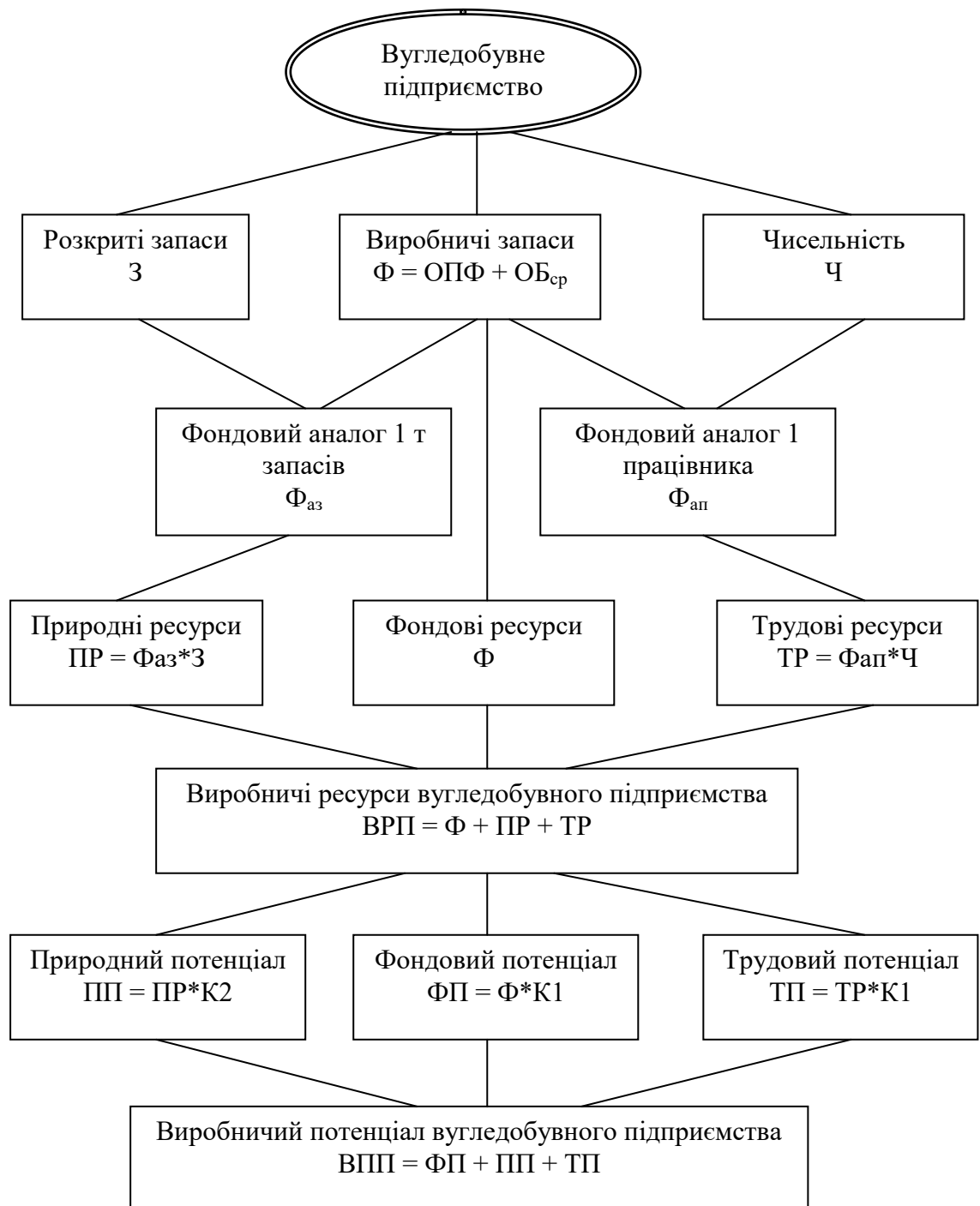

Рисунок 1.4 – Алгоритм визначення виробничого потенціалу вугледобувного підприємства [13]

Модель, що враховує залежність між фондоозброєністю праці і його продуктивністю, розкриває сутність оцінки трудового потенціалу. Оцінка

одиниці живої праці (одного середньооблікового працівника) здійснюється шляхом визначення його фондового аналога у грошовому вираженні ($\Phi_{\text{ап}}$).

Отримана залежність дозволяє визначити, наскільки слід відрегулювати величину основних виробничих фондів (збільшити або зменшити), щоб зміна фондоозброєності дозволила підвищити продуктивність праці на підприємстві на величину, рівну продуктивності праці одного виконавця або зберегти її на досягнутому рівні при скороченні обсягів виробництва продукції.

Визначаючи величину виробничого потенціалу вугледобувного підприємства, необхідно враховувати рівень використання виробничих ресурсів. Для виробничих фондів і трудових ресурсів показником використання буде коефіцієнт реалізації K_1 , який приймається на рівні нормативу ефективності капіталовкладень, а для природних ресурсів – коефіцієнт реалізації K_2 , що характеризує відношення річного видобутку підприємства до величини наявних розкритих запасів. Отже, при знаходженні виробничого потенціалу враховується та частина виробничих ресурсів, яка необхідна для створення кінцевого продукту.

В якості оціночного показника ефективності використання виробничих ресурсів для вугледобувних підприємств використовується коефіцієнт використання виробничого потенціалу, що дозволяє виявити рівень комплексної віддачі наявних природних, трудових і фондових ресурсів і оптимізувати процес управління ними.

Виходячи з вищенаведеного, на рис. 1.5 представлено методичні принципи оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств [14].

Концепція формування виробничого потенціалу у вугільній промисловості повинна розглядатися з точки зору системного підходу. Це, в свою чергу, надасть можливість сконцентрувати зусилля на розвитку економічного, соціального і екологічного аспектів виробничого потенціалу вугледобувних підприємств.

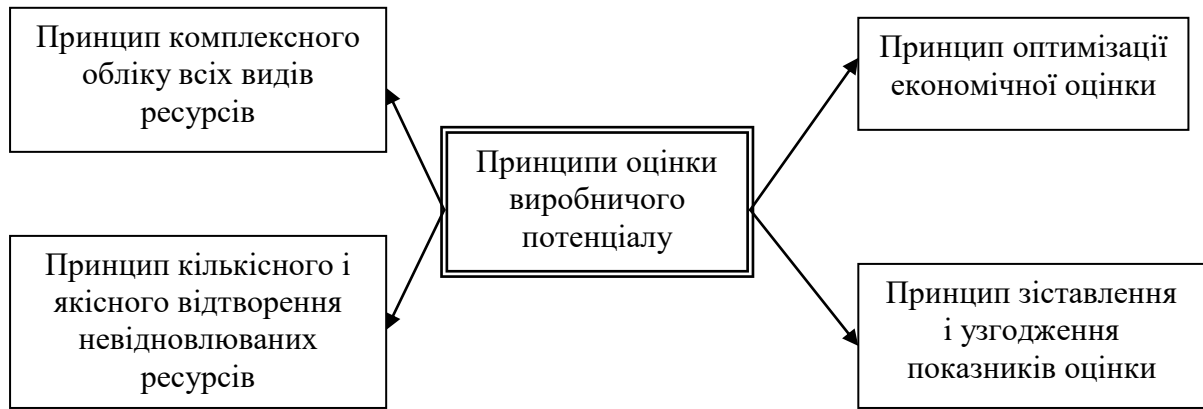

Рисунок 1.5 – Принципи оцінки природного потенціалу вугледобувних підприємств

Існуючі методики оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств не є досконалими та містять певні недоліки, зокрема:

- при проведенні оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств, як правило, береться до уваги лише використання ресурсів виробничого потенціалу (обсяг видобутого вугілля);
- при проведенні оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств не приймаються до розгляду сукупні можливості і способи їх використання, а також додатково створені цінності;
- проведення оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств у багатьох випадках обмежується лише його економічною складовою [15].

Представляється доцільним відмітити той факт, що концентрування зусиль лише на зростанні базових (традиційних) показників розвитку вугледобувного підприємства призводить до зниження інших втрат. В першу чергу це стосується екологічних втрат. Отже, при оцінці виробничого потенціалу вугледобувних підприємств обов'язково необхідно враховувати природний капітал.

У зв'язку з цим можна стверджувати, що вугледобувні підприємства виступають в якості базового елементу природничо-виробничого комплексу. У зв'язку з цим на рис. 1.6 наведено структуру вугледобувних підприємств.

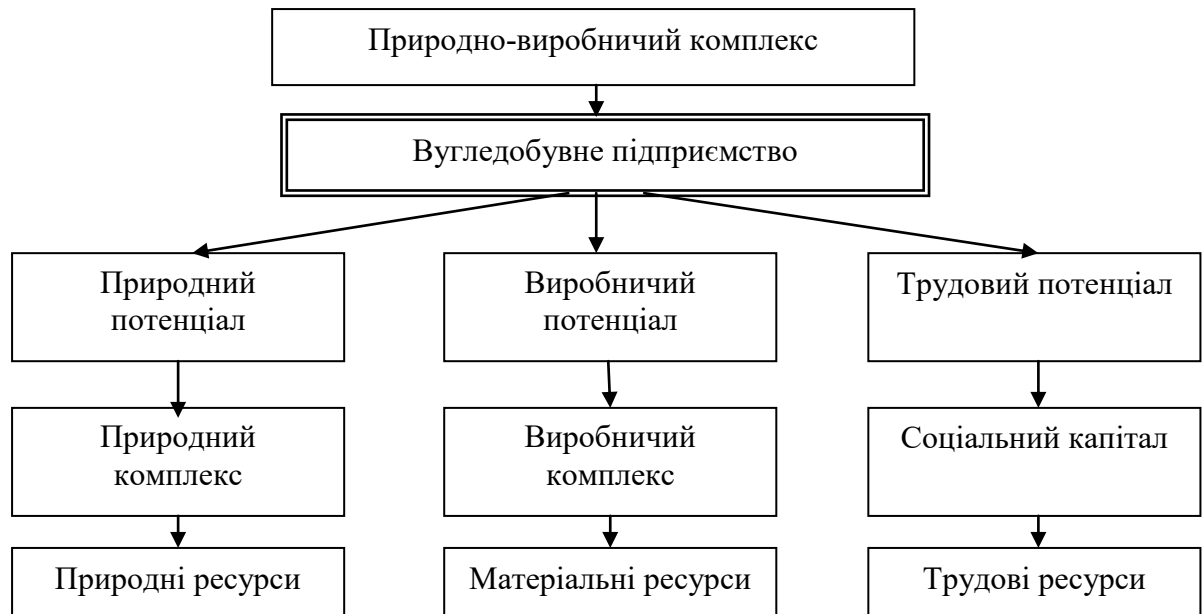

Рисунок 1.6 – Структура вугледобувного підприємства

Для більш повного відображення ролі природного потенціалу у виробничо-природному комплексі вугледобувних підприємств важливо здійснювати його облік, що полягає, насамперед, в коригуванні базових (традиційних) економічних показників на величину використаного природного потенціалу – ресурсів [16]. Природний потенціал демонструє природний компонент в вартості вугілля.

Основні функції природного потенціалу у вугільній галузі полягають у генеруванні різних видів ресурсів та якісному наданні екопослуг. У той самий час, в процесі виробничої діяльності вугледобувних підприємств відбувається поступове скорочення природного капіталу, що призводить до скорочення можливостей для їх подальшого розвитку [17]. При цьому, у разі зростання попиту на вугілля, значення і роль природного потенціалу для вугільної промисловості також буде зростати. Отже, враховуючи специфіку гірничо-видобувної діяльності вугільних шахт, природне середовище можна розглядати у якості необхідного і важливого ресурсного джерела. Крім цього, у вугільній галузі виникає проблема проведення оцінки природного потенціалу, що вимагає розробки методичних підходів до його оцінки. Зважаючи на чисельні дослідження, в яких підкреслюється важлива роль оцінки природного

потенціалу в господарській діяльності вугледобувних підприємств, представляється доцільним виокремити такі його особливості:

- категорія «природний потенціал» виконує ресурсну, екосистемну і забезпечувальну функції, які є дуже важливими в сучасних економічних умовах;

- природний потенціал вугільної промисловості повинен враховувати, що природні ресурси не є безкоштовними і необмеженими, вони приносять вугледобувним підприємствам дохід, і тому необхідно дбайливо ставитися до них;

- природний потенціал складається з взаємопов'язаних ресурсів, у зв'язку з чим потребує їх комплексної оцінки [18].

Природний капітал, як один з факторів виробництва, повинен мати певний рівень капіталізованої вартості, тобто приносити дохід. Однак, значна частина природного капіталу не тільки не приносить прибуток (економічні вигоди), але і не включає до розрахунку природоохоронні заходи. Тому економічні вигоди, пов'язані з використанням природного капіталу, повинні бути наступними:

- потенційні вигоди, пов'язані з використанням природних активів в майбутньому, тому їх не можна втратити, а доцільно їх комплексне використання;

- екосистемні вигоди, пов'язані з виконанням природними активами екосистемних функцій;

- вигоди від використання права власності на природний капітал [19].

Природні ресурси як складова природного потенціалу необхідно постійно оцінювати, враховуючи при цьому, що в процесі розвитку економіки ними проходить складний трансформаційний шлях у напрямку фінансових і трудових витрат. У вугільній галузі корисні копалини, які знаходяться в надрах, оцінюються як «промислові запаси».

Економічна оцінка природного потенціалу вугледобувного підприємства передбачає оцінку прибутковості від освоєння промислових запасів в межах

інвестиційних проектів [20]. Іншими словами, прибутковість знаходиться в залежності не лише від підприємницької здатності, а й від обсягів залучених інвестицій. У зв'язку з цим пропонується наступний алгоритм економічної оцінки природного потенціалу вугледобувних підприємств (рис. 1.7).

Рисунок 1.7 – Економічна оцінка природного потенціалу вугледобувних підприємств [21]

Виходячи з представленого вище алгоритму, економічну оцінку природного потенціалу вугледобувних підприємств доцільно проводити за формулою:

$$BK_{\text{ц}} = Z_{\text{к.к}} - B_{\text{л}} - Z_{\text{зак}} - B_{\text{п.з}}, \quad (1.2)$$

де $Z_{\text{к.к}}$ – оцінка вартості запасів корисних копалин (вугілля);

$B_{\text{л}}$ – вартість ліцензії на право розробки родовищ;

$Z_{\text{зак}}$ – економічні збитки через закриття вугледобувного підприємства;

$B_{\text{п.з}}$ – витрати на реалізацію природоохоронних заходів.

Варто відзначити, що в структурі природного потенціалу, як правило, найбільша частка належить вартісній оцінці запасів вугілля. У зв'язку з цим в умовах інформаційної невизначеності є важливим визначення попередньої оцінки запасів вугілля. При цьому слід зауважити, що світова практика відносить мінерально-сировинні ресурси до реальних активів, завдяки яким визначається дохід інвестора від цього активу [22]. На відміну від цього, в Україні до недавнього часу переважав підхід, що вугільні ресурси є безкоштовним даром природи, а відображення їх вартості приводить до збільшення вартості вугледобувного підприємства як майнового комплексу, що було не дуже вигідно в процесі їх приватизації, особливо що стосується низькорентабельних або збиткових шах. Проте, без здійснення процедури включення вартості запасів вугілля в систему господарських зв'язків у сфері вугільного бізнесу, немає можливості обґрунтувати роль природного потенціалу в стратегічному розвитку підприємства. Також в даній оцінці має прояв зацікавленість інвесторів, які прагнуть вкласти кошти у видобуток вугілля. Це свідчить про необхідність розробки методик з оцінки вартості корисних копалин як складових оцінки виробничого потенціалу вугледобувного підприємства.

Висновки до розділу 1

Виробничий потенціал відіграє значну роль в підвищенні конкурентоспроможності підприємств, так як без оцінки і сформованого на його основі ефективного управління виробництвом неможливо отримати

позитивний ефект від використання наявних ресурсів. Поняття виробничого потенціалу можна трактувати з різних боків. З одного боку це реальний обсяг продукції, який можна виготовити при повному використанні наявних ресурсів, тобто виробнича потужність підприємства, а з іншого – наявні потенційні можливості виробництва, наявність самих факторів виробництва, його забезпеченість визначальними видами ресурсів

На даний час виокремилося різноманітні методики, щодо оцінки виробничого потенціалу підприємств. В результаті узагальнення різних підходів дозволило запропонувати використання комплексної моделі оцінки виробничого потенціалу підприємства, яка адаптована для підприємств галузей промисловості. Методика комплексної оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств заснована на експертній оцінці вагових значень структурних елементів, що утворюють виробничий потенціал і порівняння фактичних виробничих показників з цільовими виробничими індикаторами.

Основою виробничого потенціалу у вугільній промисловості виступає затверджена виробнича потужність вуглевидобутку, підтверджена наявністю сукупності різних видів ресурсів: природних, фондових, трудових, фінансових та матеріальних. Ступінь освоєння потенціалу вугледобувного підприємства характеризує рівень освоєння виробничої потужності. Важливим показником при цьому є плановий обсяг вуглевидобутку і надійність його забезпечення.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

2.1 Аналіз потенціалу вугільної галузі України

На сьогоднішній день на території України здійснюють діяльність 148 вугледобувних підприємств, з яких 102 шахти належать до державної власності. З цієї кількості значна частина вугледобувних підприємств розташована на непідконтрольних територіях – 67 одиниці. Два вугледобувних підприємства є недіючими, а 33 шахти працюють, проте лише 4 з них вважаються рентабельними). На урядовому рівні звучать тези про закриття збиткових шахт, або можливість продажу окремих державних шахт [23].

Динаміка загального видобутку вугілля у 2015-2019 рр. наведена на рис. 2.1.

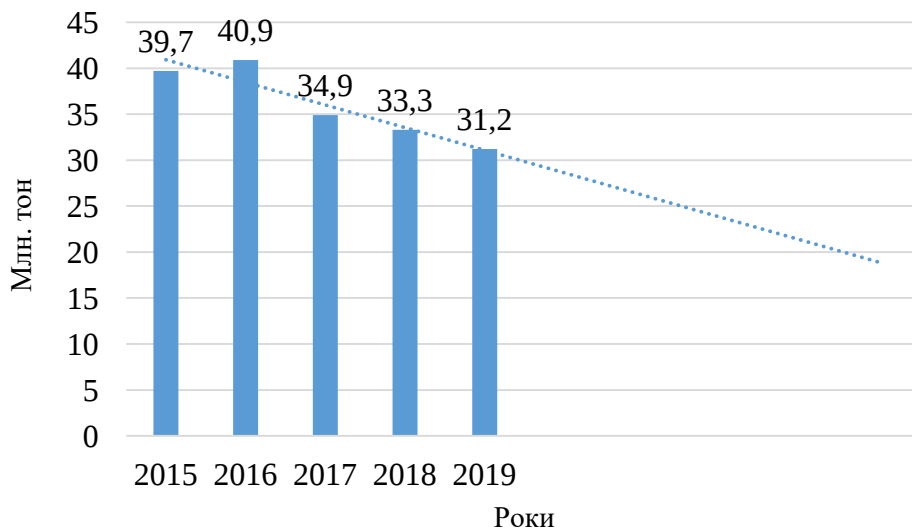

Рисунок 2.1 – Загальний видобуток кам'яного вугілля в Україні у 2015-2019 рр.

Як бачимо з наведеного на рис. 2.1 зображення, стан вугільної галузі характеризується несприятливими тенденціями основного показника її потенціалу. Зокрема обсяг видобутку протягом аналізованого періоду

зменшується стрімкими темпами, виняток становив лише 2016 р., у якому видобуток вугілля збільшився на 3% порівняно з попереднім періодом. Інші роки демонструють суттєві темпи скорочення видобутку – від 4,6% до 14,7%. Якщо дана тенденція зберігатиметься у майбутньому, то через п'ять років отримаємо зниження видобутку вугілля майже вдвічі, що демонструє лінія тренду. Це свідчить про зниження потенційних можливостей вугільної галузі у найближчій перспективі.

Далі доцільно здійснити більш детальний аналіз структури видобутку за останні п'ять років. Для цього представимо окремо інформацію по видобутку кам'яного вугілля енергетичних і коксівних марок (рис. 2.2-2.3).

Рисунок 2.2 – Видобуток енергетичного вугілля у 2015-2019 рр.

Дані, наведені на рис. 2.2, свідчать про зменшення видобутку енергетичного вугілля протягом досліджуваного періоду як на державних, так і на приватних вугледобувних підприємствах. При цьому, якщо темпи зниження видобутку енергетичного вугілля на приватних шахтах були несуттєвими, то на державних шахтах обсяги видобутку енергетичного вугілля скоротилися за п'ять років майже вдвічі. Також варто відзначити, що в структурі видобутку енергетичного вугілля переважну більшість займає видобуток на приватних

шахтах, що станом на 2019 р. майже в 10 разів перевищив видобуток на державних шахтах.

Рисунок 2.3 – Видобуток коксівного вугілля у 2015-2019 рр.

На відміну від енергетичного вугілля, обсяги видобутку коксівного вугілля суттєво нижче. Так, видобуток коксівного вугілля державними шахтами в 2015 р. в 2,5 рази був менше за видобуток енергетичного вугілля – 2 і 4,8 млн. тон відповідно, а видобуток коксівного вугілля приватним шахтами в тому ж році був в 4 рази нижче за видобуток енергетичного вугілля – 6,3 і 26,6 млн. тон відповідно. При цьому вказані співвідношення протягом наступних п'яти років по приватними вугледобувним підприємствам зберігалися, а видобуток державними вугледобувними підприємствами суттєво знизився (у 2019 р. більш ніж вдвічі порівняно з базовим 2015 р.).

Зниження обсягів видобутку кам'яного вугілля, як енергетичних, так і коксівних марок, свідчить про нестабільність господарської діяльності вугледобувних підприємств всіх форм власності, а також складну ситуацію у вугільній галузі в цілому. Для підтримки і стабілізації роботи вугільної галузі час від часу з Державного бюджету України спрямовуються кошти. При чому допомога відбувається за різними напрямками: по-перше, відбувається державна підтримка вугледобувних підприємства на часткове покриття витрат із

собівартості готової вугільної продукції; по-друге, виділяються державні кошти на проведення реструктуризації вугільної галузі; по-третє, фінансуються заходи з ліквідації неперспективних вугільних підприємств.

На рис. 2.4 наведено обсяги видатків за вищезазначеними напрямками протягом 2015-2020 рр.

Рисунок 2.4 – Обсяги видатків з Державного бюджету України на підтримку вугільної галузі у 2015-2020 рр. [24]

Аналіз рис. 2.4 дозволяє зробити висновки, що найбільшу питому вагу у державній підтримці вугільної галузі за останні два роки досліджуваного періоду займають кошти, що виділяються на проведення її реструктуризації. При чому темпи зазначеного показника суттєво зростають. Так, у 2017 р. обсяг коштів, спрямованих на реструктуризацію вугільної галузі підвищився на 85,9%, в 2018 р. – на 129%, в 2019 р. – на 102%, в 2020 р. – на 35,5%. Це свідчить про першочерговість даного напрямку підтримки вугільної галузі для уряду. Також варто відзначити, що в 2018-2020 рр. майже на однаковому рівні виділялися кошти на здійснення ліквідації неперспективних шахт. Що стосується коштів а часткове покриття витрат із собівартості вугілля, то у 2019-

2020 рр. даний напрям підтримки вугільної галузі був відсутній, на відміну від 2015-2017 рр., коли спостерігалися суттєві темпи приросту даного показника – 2016 р. показник збільшився на 180% (майже втричі), в 2017 р. – на 54% (більш ніж в 1,5 рази) в порівнянні з попередніми роками. Про доцільність відновлення цієї статті підтримки держаних вугледобувних підприємств свідчать дані рис. 2.5.

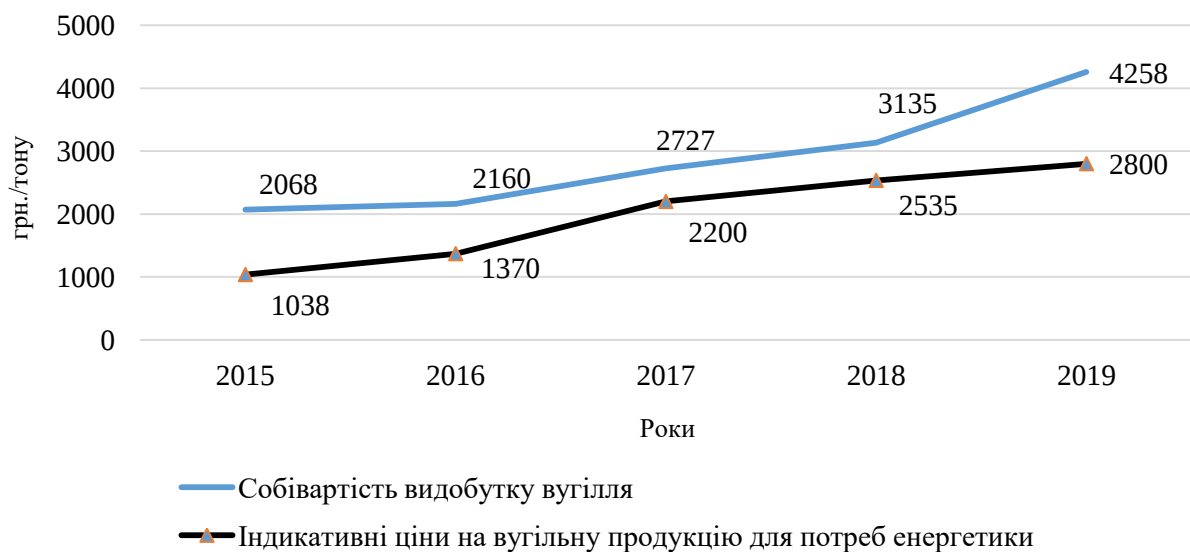

Рисунок 2.5 – Собівартість видобутку вугілля на державних шахтах та ціни на енергетичне вугілля у 2015-2019 рр.

Як бачимо, про необхідність і важливість виділення державних коштів на покриття собівартості видобутку енергетичного вугілля на державних шахтах свідчить збільшення розриву між індикативними цінами у 2018-2019 рр. Так, у 2019 р. розрив між ціною і собівартістю енергетичного вугілля становив 1458 грн. Це означає, що в таких умовах державні шахти не мають можливості розвивати свій потенціал і, як наслідок, приречені до закриття.

Представляється доцільним зазначити той факт, що на початку незалежності (у 1990 р.) обсяг видобутку на українських шахтах становив 166 млн. тон вугілля. Вже через п'ять років видобуток вугілля впав майже вдвічі і становив 85 млн. тон у 1995 р. Тривалий час щорічні обсяги видобутку

трималися на рівні 72-86 млн. тон. Починаючи з 2014 р. видобуток вугілля почав суттєво скорочуватися, що пов'язано з розташуванням 65% вугледобувних підприємств на невідконтрольних територіях.

Державна підтримка не змогла запобігти падінню видобутку вугілля. Незважаючи на значні витрати з державного бюджету на підтримку вугільної галузі, ефективність такої підтримки є досить сумнівною. Такий висновок можна зробити, якщо порівняти темпи зміни витрат на підтримку і темпи зміни обсягів видобутку. Навіть в періоди, коли дотації у вугільній галузі зростають, видобуток вугілля або не змінюється, або темпи його зростання відносно низькі.

У зв'язку з цим Кабінетом міністрів України схвалено Концепцію реформування вугільної галузі і план заходів щодо її реалізації. Даний план, зокрема, передбачає створення «Національної вугільної компанії» шляхом реорганізації та злиття 33 державних вугільних шахт [25]. Це дозволить оптимізувати структуру державних вугледобувних підприємств, створить умови для їх приватизації, а також дозволить поступово припинити державну підтримку вугільної галузі.

Крім того, на урядовому рівні зазначається про необхідність і доцільність ліквідації неприбуткових і неперспективних вугледобувних підприємств, а також диверсифікацію економічного профілю вугільних регіонів. При цьому серйозною проблемою є забезпечення зайнятості працівників, які вивільняються з підприємств вугільної галузі. Реалізація за рахунок державної підтримки вугільної промисловості, а також програм місцевого розвитку, спрямованих на розвиток нових, не пов'язаних з вуглевидобутком виробництв, до сих пір не вирішує проблеми працевлаштування мешканців шахтарських територій, особливо в умовах, де вугледобувні підприємства є містоутворюючими [26]. В пошуках роботи працездатне населення змушене виїжджати за кордон, залишаючи свої сім'ї. Місцеві бюджети, і без того збиткові, несуть додаткові навантаження: надають послуги сім'ям, а податки

сплачуються за місцем роботи працюючого глави сім'ї, тобто за кордоном Не сприяє такий стан і зміцненню сімей [27].

Розвиток вугільної промисловості в Україні має не тільки галузеве, а й важливе соціальне значення, так як дозволить прискорити вихід з депресивного стану шахтарських територій, які постраждали в результаті масового закриття шахт внаслідок реалізації заходів з реструктуризації вугільної промисловості.

2.2 Характеристика фінансово-господарської діяльності ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля»

В якості досліджуваного підприємства виступає Відокремлений підрозділ «Шахта «Капітальна» Державного підприємства «Мирноградвугілля» (ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля»).

ВП «Шахта «Капітальна» було введено в експлуатацію в 1974 р. На ой момент підприємство мало назву «Красноармійська-Капітальна». Назву підприємства було змінено, яке до 2010 р. носило ім'я «Шахта імені О.Г. Стаханова», а до 2017 р. «Шахта «Стаханова» [28].

Юридична адреса підприємства: Донецька обл., м. Мирноград, вул. Соборна, 1.

Вугледобувне підприємство відповідно до КВЕД здійснює наступні види діяльності:

05.10 – Видобуток кам'яного вугілля;

09.90 – Надання допоміжних послуг у сфері видобутку інших корисних копалин та розроблення кар'єрів;

42.99 – Будівництво інших споруд;

43.99 – Інші спеціалізовані будівельні роботи.

Досліджуване підприємство працює в складних умовах, які зумовлені як внутрішніми, так і зовнішніми факторами. Стан виробничого потенціалу підприємства знаходиться в прямій залежності від його фінансового стану. З метою виявлення, наскільки ефективною є господарська діяльність ВП «Шахта

«Капітальна» та чи є резерви для підвищення виробничого потенціалу, доцільно провести аналіз фінансового стану підприємства. В якості інформаційної бази використаємо форму 1 і 2 бухгалтерської звітності ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр. (Додаток Г).

Аналіз структури майна ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр. наведено в Додатку Д.

Оцінюючи структуру активів (майна) шахти варто відзначити, що для виробничого підприємства оптимальною вважається така структура: 65% – запаси, 30% – дебіторська заборгованість, 5% – кошти. Загальна вартість майна ВП «Шахта «Капітальна» в 2020 р. становила 822611 тис. грн. В активах підприємства частка поточних активів становить 13,82%, а необоротних засобів 86,18%. Таким чином, найбільшу питому вагу в структурі сукупних активів припадає на необоротні активи, що сприяє уповільнення оборотності коштів підприємства, тобто шахта використовує консервативну політику управління активами. Частка основних засобів в загальній структурі активів у 2020 році складала 46,98%, що вказує про те, що підприємство має досить «важку» структуру активів і свідчить про значні накладні витрати і високу чутливість до змін виручки від реалізації вугілля. Оборотні активи шахти формуються в основному за рахунок запасів і дебіторської заборгованості на загальну суму 110378 тис. грн. Слід звернути увагу на збільшення статті необоротних активів в загальній структурі балансу (на 6,5%), що може свідчити про уповільнення оборотності оборотних активів. Зниження вартості основних засобів на 5,74% слід зазначити як негативну тенденцію, так як вона спрямована на зменшення виробничого потенціалу підприємства. Оскільки майно підприємства зменшилось, то це демонструє зниження платоспроможності. Збільшення частки відкладених податкових активів не може бути оцінено позитивно, оскільки вони характеризуються нульовою прибутковістю. За 2020 р. оборотні кошти знизилися на 113022 тис. грн. або на 49,84%, що зумовлено відставанням темпів приросту мобільних активів порівняно з темпами приросту всіх сукупних активів. Сталося це, головним чином, за рахунок зменшення вартості

запасів і дебіторської заборгованості на 113224 тис. грн. За аналізований період обсяги дебіторської заборгованості знизилися (на 54038 тис. грн.), Що є позитивною тенденцією і може свідчити про поліпшення ситуації з оплатою продукції підприємства і про вибір відповідної політики продажів. Сума грошових коштів знизилася на 221 тис. грн. або на 95,26%. Крім того, їх частка в загальній структурі активів знизилася на 0,02%. При аналізі активів слід відзначити, що в 2020 р. має місце спад вартості необоротних засобів на 180101 тис. грн. або на 20,26% від їх величини 2019 р. Сталося, передусім, це за рахунок зменшення вартості основних засобів на 201724 тис. грн. Темп зростання оборотних активів менше темпу зростання необоротних активів на 29,58%. Таке співвідношення характеризує тенденцію до уповільнення оборотності оборотних активів. Частка оборотних коштів в активах займає менше 30%, тому політику управління активами можна віднести до консервативного типу.

Аналіз структури пасиву ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр. наведено в Додатку Е. У 2020 р. структура позикового капіталу ВП «Шахта «Капітальна» істотно змінилася порівняно з попередніми роками. Зменшення позикового капіталу було пов'язано в першу чергу зі зниженням вартості кредиторської заборгованості на 91243 тис. грн. Позиковий капітал шахти перевищує власний, що може негативно відбитися на її фінансовому становищі. Темп зростання власного капіталу на 23,79% перевищує темп росту позикового капіталу, що позитивно впливає на фінансовий стан організації. В цілому, за загальною оцінкою фінансового стану ВП «Шахта «Капітальна» можна констатувати, що підприємство втрачає свою фінансову незалежність, так як частка власного капіталу знижується на 63,64% паралельно зі зростанням позикового капіталу на цю ж величину.

Далі проведемо аналіз ліквідності балансу ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр., використовуючи майновий підхід фінансового аналізу (табл. 2.1).

Умови для абсолютної ліквідності балансу є полягають у наступному:

$$A1 \geq P1; A2 \geq P2; A3 \geq P3; A4 \leq P4, \quad (2.1)$$

де $A1$ – найбільш ліквідні активи;

$A2$ – активи, що швидко реалізуються;

$A3$ – активи, що повільно реалізуються;

$A4$ – активи, що важко реалізуються;

$P1$ – найбільш термінові зобов'язання;

$P2$ – короткострокові пасиви;

$P3$ – довгострокові пасиви;

$P4$ – власний капітал підприємства [30].

Таблиця 2.1 – Аналіз ліквідності балансу ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр.

Активи, тис. грн.	Пасиви, тис. грн.	Умова	Надлишок (дефіцит) платіжних засобів, тис. грн.
2018 р.			
$A1 = 35$	$P1 = 1264262$	$\leq$	-1264226
$A2 = 94203$	$P2 = 0$	$\geq$	94203
$A3 = 281134$	$P3 = 311118$	$\leq$	-29984
$A4 = 848444$	$P4 = -314307$	$\geq$	1162751
2019 р.			
$A1 = 232$	$P1 = 1632230$	$\leq$	-1631998
$A2 = 86836$	$P2 = 0$	$\geq$	86836
$A3 = 262460$	$P3 = 588805$	$\leq$	-326345
$A4 = 763293$	$P4 = -1105301$	$\geq$	1868594
2020 р.			
$A1 = 11$	$P1 = 1540987$	$\leq$	-1540976
$A2 = 32798$	$P2 = 0$	$\geq$	32798
$A3 = 204034$	$P3 = 620023$	$\leq$	-415989
$A4 = 582432$	$P4 = -1338399$	$\geq$	1920831

В 2018-2020 рр. у ВП «Шахта «Капітальна» не вистачало коштів для погашення найбільш термінових зобов'язань (дефіцит у 2018 р. складав 1264226 тис. грн., у 2019 р – 1631998 тис. грн., у 2020 р. – 1540976 тис. грн.). Проведені розрахунки демонструють, що найбільш ліквідні активи практично не покривають зобов'язань (у 2018 р. = $35/1264261 \cdot 100\%$, у 2019 р. = $232/1632230 \cdot 100\%$, у 2020 р. = $11/1540987 \cdot 100\%$). В 2018-2020 рр. у

ВП «Шахта «Капітальна» було достатньо короткострокової дебіторської заборгованості для погашення середньострокових зобов'язань. Повільно реалізовані активи не покривали довгострокові пасиви (дефіцит в 2018 р. складав 29984 тис. грн., в 2019 р. – 326345 тис. грн., в 2020 р. – 415989 тис. грн.). Іншими словами, вони покривали лише 90,4% зобов'язань ($281134/311118 \cdot 100\%$) в 2018 р., 44,6% зобов'язань ($262460/588805 \cdot 100\%$) в 2019 р., 32,9% зобов'язань ($204034/620023 \cdot 100\%$) у 2020 р.. Активи, що важко реалізуються, перевищують суму постійних пасивів, тобто мінімальна умова фінансової стійкості не дотримується. У зв'язку з тим, що з чотирьох співвідношень, що характеризують наявність ліквідних активів у підприємства, виконується тільки одне, то баланс ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр. не є ліквідним. Наприклад, у 2020 р. ВП «Шахта «Капітальна» доцільно доопрацювати структуру балансу для того, щоб отримати можливість відповідати за своїми зобов'язаннями (дефіцит коштів становив 1540976 тис. грн.).

На підставі табл. 2.1 розрахуємо коефіцієнти ліквідності ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр. (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Коефіцієнти ліквідності ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр.

Показники	Формула	Значення показників			Відхилення (+,-)		Норматив
		2018	2019	2020	2019/2018	2020/2019	
Загальний показник ліквідності	$(A1 + 0,5A2 + 0,3A3) / (П1 + 0,5П2 + 0,3П3)$	0,0942	0,0698	0,048	-0,0244	-0,0218	≥ 1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$A1 / (П1 + П2)$	0	0,0001	0	+0,0001	-0,0001	$\geq 0,2$
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$(A1 + A2) / (П1 + П2)$	0,0745	0,0533	0,0213	-0,0212	-0,032	≥ 1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$(A1 + A2 + A3) / (П1 + П2)$	0,2969	0,2141	0,1537	-0,0828	-0,0604	≥ 2

Значення коефіцієнтів швидкої ліквідності знаходяться нижче допустимого рівня. Це свідчить про нестачу у ВП «Шахта «Капітальна» ліквідних активів, якими можна погасити найбільш термінові зобов'язання. У 2020 р. даний коефіцієнт знизився на 0,032 в порівнянні з попереднім роком.

Коефіцієнт поточної ліквідності у 2020 р. періоді знаходився також нижче нормативного значення 2, що свідчить про те, що ВП «Шахта «Капітальна» не в повній мірі забезпечено власними коштами для ведення господарської діяльності і своєчасного погашення термінових зобов'язань. Навіть за умови реалізації запасів у шахти не буде достатньої кількості коштів для покриття короткострокових зобов'язань. У 2020 р. даний коефіцієнт знизився на 0,0604 в порівнянні з попереднім роком.

Так як коефіцієнт поточної ліквідності ВП «Шахта «Капітальна» у 2020 р. виявився нижчим за норму ($0,1537 < 2$), то необхідно розраховувати коефіцієнт відновлення платоспроможності підприємства. Показник відновлення платоспроможності демонструє, чи зможе підприємство в найближчі шість місяців її відновити за умови збереження наявної динаміки зміни показника поточної ліквідності [31].

$$K_{\text{відн. платоспр.}} = (K_{\text{ПЛкп}} + 6/T * (K_{\text{ПЛкп}} - K_{\text{ПЛпп}})) / 2, \quad (2.2)$$

де $K_{\text{ПЛпп}}$ – коефіцієнт поточної ліквідності на початок періоду;

де $K_{\text{ПЛкп}}$ – коефіцієнт поточної ліквідності на кінець періоду;

T – число місяців в періоді.

$$K_{\text{відн. платоспр.}} = (0,1537 + 6/12 * (0,1537 - 0,2141)) / 2 = 0,1.$$

Отже розраховане значення показника менше 1, що свідчить про те, що в найближчий час ВП «Шахта «Капітальна» не зможе відновити свою платоспроможність.

На наступному етапі проаналізуємо фінансову стійкість ВП «Шахта «Капітальна». Розраховані коефіцієнти, що характеризують фінансову стійкість ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр. наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Коефіцієнти фінансової стійкості ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр.

Показники	Значення показників			Відхилення (+,-)		Норматив
	2018	2019	2020	2019/18	2020/19	
1. Коефіцієнт забезпеченості запасів джерелами власних оборотних коштів	-18,382	-11,8024	-20,5085	+6,58	-8,706	≥ 1
2. Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів (коефіцієнт фінансового левериджу)	-5,0122	-2,0094	-1,6146	+3,003	+0,395	≤ 1
3. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	-0,2492	-0,9906	-1,627	-0,741	-0,636	$\geq 0,5$
4. Коефіцієнт співвідношення мобільних та іммобілізованих коштів	0,1861	0,2551	0,1604	+0,069	-0,0947	≥ 1
5. Коефіцієнт маневреності	3,8814	1,4604	1,1888	-2,421	-0,272	0,2-0,5
6. Індекс постійного активу	-3,3827	-0,8043	-0,5297	+2,578	+0,275	≤ 1
7. Коефіцієнт реальної вартості майна	0,6728	0,5272	0,4698	-0,146	-0,0574	
8. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	-97,5597	-1,14	-0,8631	+96,42	+0,277	
9. Коефіцієнт фінансової стійкості	-0,0025	-0,4629	-0,8733	-0,46	-0,41	0,8-0,9
10. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	1,2492	1,9906	2,627	+0,741	+0,636	$\leq 0,5$
11. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	-1,5885	-4,8746	-11,7687	-3,286	-6,894	$\geq 0,1$
Узагальнюючий коефіцієнт фінансової стійкості	-197,278	-3,0454	-3,0324	+194,233	+0,013	

Отримані результати дозволяють зробити висновок, що ВП «Шахта «Капітальна» характеризується залежністю від зовнішніх джерел фінансування, коефіцієнт автономії у 2020 р. складав -1,627, тобто частка власних коштів у загальній величині джерел фінансування на кінець звітної періоду становить лише -162,7%. Отримане значення свідчить про неоптимальне співвідношення

власного і позикового капіталу. Це дає повні підстави стверджувати, що ВП «Шахта «Капітальна» має незадовільний фінансовий стан.

Коефіцієнт автономії ВП «Шахта «Капітальна» знизився одночасно зі зростанням співвідношення позикових і власних коштів, що свідчить про зниження фінансової незалежності організації та підвищення ризику фінансових труднощів в майбутньому. Про нестійкий фінансовий стан також свідчить від'ємне значення коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами.

Коефіцієнт забезпеченості запасів джерелами власних оборотних коштів нижче нормативно встановленого значення, що означає для ВП «Шахта «Капітальна» сильну залежність від позикових джерел коштів при формуванні своїх оборотних активів.

Коефіцієнт фінансового левериджу ВП «Шахта «Капітальна» дорівнює -1,6146. Це означає, що на кожен гривню власних коштів, вкладених в активи підприємства, припадає -1,61 грн. позикових коштів. Зростання показника в 2020 р. в порівнянні з 2019 р. на 0,395 свідчить про посилення залежності ВП «Шахта «Капітальна» від зовнішніх інвесторів і кредиторів і, як наслідок, зниження фінансової стійкості.

У 2020 р. 118,9% власних і прирівняних до них коштів ВП «Шахта «Капітальна» спрямовувалося на поповнення найбільш мобільного частини майна організації (оборотних активів), тобто власники компанії в разі потреби зможуть вивести 118,9% свого капіталу з цього бізнесу без значних втрат. Коефіцієнт маневреності знизився з 1,4604 (2019 р.) до 1,1888 (2020 р.), що свідчить про зниження мобільності власних коштів ВП «Шахта «Капітальна» та зниження свободи в маневруванні цими засобами.

Значення коефіцієнта постійного активу демонструє інформацію про низьку частку основних засобів і необоротних активів в джерелах власних коштів ВП «Шахта «Капітальна». Станом на 2020 р. їх вартість покривається за рахунок власних коштів на -53%.

Аналіз фінансової стійкості ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр. засвідчив сильну залежність вугледобувного підприємства від позикових коштів та високий ризик втрати платоспроможності.

Далі проведемо ділову оцінку ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр. шляхом розрахунку показників оборотності (табл. 2.4).

Коефіцієнт загальної оборотності капіталу ВП «Шахта «Капітальна» характеризує ефективність використання майна, відображає швидкість обороту всього капіталу організації. Тривалість перебування капіталу в активах ВП «Шахта «Капітальна» в 2020 р. зросла на 0,29 порівняно з попереднім роком і становила 0,68 разів.

Таблиця 2.4 – Коефіцієнти оборотності ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр.

Показники	Значення показників			Відхилення (+,-)	
	2018	2019	2020	2019/18	2020/19
1. Оборотність оборотних коштів	2,47	1,9	4,89	-0,57	+2,99
2. Оборотність запасів	12,02	5,64	14,12	-6,38	+8,48
3. Оборотність дебіторської заборгованості (коефіцієнт оборотності коштів в розрахунках)	3,71	4,8	15,4	+1,09	+10,6
4. Оборотність кредиторської заборгованості	0,4	0,27	0,37	-0,13	+0,1
5. Оборотність короткострокової заборгованості	0,34	0,23	0,33	-0,11	+0,1
6. Оборотність активів (капіталу)	0,39	0,39	0,68	0	+0,29
7. Оборотність власного чистого капіталу	-0,43	-0,15	-0,17	+0,28	-0,02
8. Оборотність оборотних активів	2,47	1,9	4,89	-0,57	+2,99

Слід зазначити, що оборотність дебіторської заборгованості ВП «Шахта «Капітальна» вище за оборотність кредиторської заборгованості, що є сприятливим фактором в діяльності шахти.

Дебіторська заборгованість ВП «Шахта «Капітальна» обертається швидше оборотних коштів, що свідчить про досить високу інтенсивність надходження на вугледобувне підприємство грошових коштів, тобто в результаті отримуємо збільшення власних коштів.

Коефіцієнт віддачі власного чистого капіталу характеризує швидкість обороту власного капіталу, тобто відображає активність використання грошових коштів. В умовах ВП «Шахта «Капітальна» на кожен гривню інвестованих власних коштів припадає -0,17 грн. виручки від продажів.

Також представляється доцільним проаналізувати показники рентабельності і ефективності використання основних засобів ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр. (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 – Показники рентабельності ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр.

Показники	Значення показників			Відхилення (+,-)	
	2018	2019	2020	2019/18	2020/19
1. Рентабельність продажів, %	-16,44	-58,35	-37,91	-41,91	+20,44
2. Рентабельність власного капіталу, %	25,51	22,73	15,76	-2,78	-6,97
3. Рентабельність активів, %	-6,36	-22,51	-25,64	-16,15	-3,13
4. Рентабельність основних засобів, %	-9,45	-42,71	-54,57	-33,26	-11,86
5. Фондовіддача, грн./грн.	0,52	0,7	1,37	0,18	0,67
6. Фондоємність, грн./грн.	1,74	1,37	0,69	-0,37	-0,68

Показники рентабельності свідчать про низьку ефективність діяльності і слабе залучення додаткових коштів на вугледобувне підприємство. У 2020 р. кожна гривня, вкладена в основні засоби ВП «Шахта «Капітальна», принесла збиток в розмірі 54,57 грн. Фондовіддача показує ефективність використання основних засобів організації (на 1 грн. основних засобів припадає 1,37 грн. виручки). Фондовіддача ВП «Шахта «Капітальна» збільшилася на 0,67 і становила 1,37 грн.

В цілому проведений аналіз свідчить про незадовільний фінансовий стан ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр.

2.3 Оцінка виробничого потенціалу ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля»

Проведений у попередньому підрозділі аналіз дозволяє охарактеризувати фінансовий, ринковий і виробничий потенціал ВП «Шахта «Капітальна».

1. Фінансовий потенціал ВП «Шахта «Капітальна» характеризує кризовий рівень фінансової стійкості і відносно ризикована стратегія фінансування, так як в якості основного джерела фінансування використовується кредиторська заборгованість. ВП «Шахта «Капітальна» є своєрідним нетто-позичальником. У переважній більшості коефіцієнти фінансової стійкості нижче нормативних значень. Крім того, тенденція змінювання цих показників також має негативну динаміку. Показники ліквідності знаходяться на критично низькому рівні. Протягом 2018-2020 рр. ВП «Шахта «Капітальна» збільшило статутний капітал, що, в свою чергу, привело до зростання власного капіталу. Загальна оцінка власного капіталу полягає в тому, що він становить менше половини в структурі фінансування. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованостей засвідчив, що в цілому заборгованості характеризуються вкрай низькою оборотністю та, як наслідок, низькою якістю.

2. Ринковий потенціал ВП «Шахта «Капітальна» можна охарактеризувати як задовільний. Цей факт доводять такі ознаки, як зростання обсягу продажів, висока оборотність запасів, своєчасне погашення дебіторської заборгованості. На підставі цих ознак можна зробити висновок про прийнятний рівень конкурентоспроможності вугільної продукції. Проте, керівництву ВП «Шахта «Капітальна» варто звернути увагу на зниження валової маржі.

3. Виробничий потенціал характеризують основні показники виробничої діяльності ВП «Шахта «Капітальна», а саме: зниження виробничих потужностей, скорочення тривалості фінансового циклу, збільшення тривалості операційного циклу. Зниження валюти балансу може свідчити про скорочення виробничих потужностей вугледобувного підприємства, що також підтверджується низькими темпами приросту чистого прибутку. Частка

вартості основних засобів у валюті балансу є досить високою. Проте, основні засоби ВП «Шахта «Капітальна» скорочуються досить високими темпами, що може привести до зниження ступеня їх придатності. Оцінюючи джерела, які використовуються ВП «Шахта «Капітальна» для фінансування довгострокових вкладень, можна зазначити, що серед них відсутній нерозподілений прибуток через збитковість підприємства. Аналіз показників ефективності використання основних засобів ВП «Шахта «Капітальна» дає підстави для позитивної оцінки, про що свідчать показники фондівддачі і фондоємності. Структура оборотних активів ВП «Шахта «Капітальна» не чинить негативного впливу на ліквідність і платоспроможність вугледобувного підприємства, оскільки не обтяжена високою часткою неліквідних оборотних активів. Розраховані коефіцієнти оборотності вказують на збільшення ефективності використання оборотних активів ВП «Шахта «Капітальна».

Виходи з цього, можна зробити загальний висновок, що виробнича діяльність ВП «Шахта «Капітальна» є задовільною, оскільки керівництво шахти в деяких аспектах підтримує можливість поточного розвитку вугледобувного бізнесу, але не забезпечує його довгострокового розвитку.

У зв'язку з цим представляється доцільними здійснити оцінку виробничого потенціалу ВП «Шахта «Капітальна» з точки зору його гірничо-геологічних і технічних характеристик.

ВП «Шахта «Капітальна» з моменту ведення в експлуатацію належала до найбільш крупного вугледобувного підприємства України.

В адміністративному плані шахта розташована на території м. Мирноград Донецької області.

Поле шахти «Капітальна» розташовано в центральній частині Покровського геолого-промислового району Донбасу. В тектонічному плані поле шахти підпорядковано до південно-західного крила Кальміус-Торецької котловини Донецького кам'яновугільного басейну і розташовано в межах великого блоку між Центральним і Селидівським насувами, що є одними з найбільш тектонічних порушень Красноармійського вугленосного району.

Розмір шахтного поля шахти «Капітальна» по простяганню становить 16,5 км, а його площа складає 9413,16 га.

Марка вугілля, яке видобувається ВП «Шахта «Капітальна», – ГЖП. Дана марка вугілля використовується на електростанціях України.

Режим роботи ВП «Шахта «Капітальна» у 2020 р. становив 354 робочих дні з трьохзмінною кількістю роботи очисних забоїв з видобування вугілля.

На підприємстві відпрацьовується чотири вугільних пласти – l_7 , l_3 , l_1 , k_5 . Домінуючим кутом залягання пластів є $7-10^\circ$, хоча подекуди умови залягання можуть бути від 4° до 12° . Максимальна глибина розробки складає 1135 м. Вугільні плати шахти «Капітальна» мають як просту, так і складну будови, переважають газові і жирні (частково). Природна газонасність вугільних пластів ВП «Шахта «Капітальна» становить $17,5-25 \text{ м}^3/\text{т.с.б.м.}$

ВП «Шахта «Капітальна» належить до надкатегорійних за викидами газу та небезпечних за раптовими викидами газу, вугілля та породи. Вугільний пласт l_7 безпечний за раптовими викидами вугілля і газу, а пласти l_3 , l_1 , k_5 небезпечні за раптовими викидами вугілля і газу. Крім того, вугільний пласт l_1 на обмеженій площі небезпечний по раптовому витискуванню вугілля. Всі пласти не схильні до самозаймання і вибухонебезпечні по вугільному пилу. Всі пласти небезпечні за раптовими викидами породи і газу. В табл. 2.6 наведено детальну характеристику вугільних пластів та запаси корисних копалин ВП «Шахта «Капітальна».

Таблиця 2.6 – Характеристика вугільних пластів та запаси вугілля ВП «Шахта «Капітальна» станом на 01.01.2020 р.

Індекс	Марка вугілля	Геологічна потужність, м	Зольність, %		Сірка, %	Балансові запаси, млн. тон	Промислові запаси, млн. тон		
			$A_{пп}$	$A_{чвп}$			разом	вскрыті	підготовлені
l_7	ГЖП	1,3	5,5	5,5	1,0	22,6	20,348	12,495	-
l_5	ГЖП	1,72	16,5	8,0	4,0	33,4	27,142	0,473	-
l_1	ГЖП	1,2	14,0	7,5	2,4	42,9	38,551	12,951	0,468
k_5	ГЖП	0,73	5,0	5,0	0,7	9,4	7,471	1,342	-
Разом						108,2	93,512	27,261	0,468

В табл. 2.6 $A_{\text{пш}}$ – це зольність вугілля з породними прослойками, а $A_{\text{чвп}}$ – зольність чистих вугільних пачок

Отже, на балансі ВП «Шахта «Капітальна» станом на 01.01.2020 р. знаходять 4 вугільних пласта, які мають геологічну потужність від 0,73 до 1,72 м. Зольність видобутого вугілля марки ГЖП з породними прослойками складає від 5 до 16,5%, а чистих вугільних пачок – від 5 до 8%. Сірка вугілля складає від 0,7 до 4%.

На 01.01.2020 р. балансові запаси ВП «Шахта «Капітальна» становили 108,239 млн. тон, а промислові – 93,512 млн. тон.

Ступінь повноти використання балансових запасів можна розрахувати за формулою:

$$C_v = Z_{\text{пр}} / Z_b, \quad (2.3)$$

де $Z_{\text{пр}}$ – промислові запаси;

Z_b – балансові запаси.

В умовах ВП «Шахта «Капітальна» цей показник дорівнює:

$$C_v = 93,512 / 108,239 = 0,86.$$

Різниця між балансовими і промисловими запасами характеризує проєктні втрати вугілля в шахтному полі:

$$q_n = Z_b - Z_{\text{пр}}, \quad (2.4)$$

В умовах ВП «Шахта «Капітальна» проєктні втрати вугілля складають:

$$q_n = 108,239 - 93,512 = 14,727 \text{ млн. тон.}$$

На рис. 2.6 продемонстровано динаміку виробничої потужності ВП «Шахта «Капітальна» з моменту введення в експлуатацію по теперішній час.

На момент вводу в експлуатацію проєктна потужність ВП «Шахта «Капітальна» дорівнювала 4000 тис. тон/рік. Від початку експлуатації і до

1990 р. шахта працювала на рівні 80-87% своєї проектної потужності. На той час ВП «Шахта «Капітальна» налічувала 10 вуглевидобувних ділянок. Найбільші обсяги видобутку вугілля були досягнуті в 1988 р. і складали 3781,3 тис. тон., що складало майже 95% освоєння проектної потужності шахти.

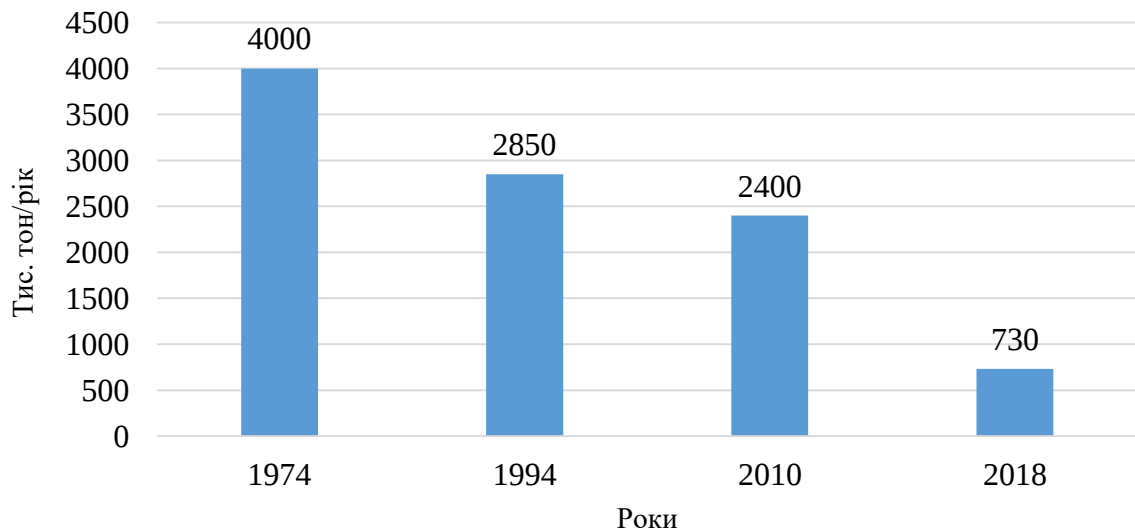

Рисунок 2.6 – Динаміка виробничої потужності ВП «Шахта «Капітальна»

У зв'язку з постійним відставанням розвитку гірничих робіт, відпрацюванням більшої частини запасів високопродуктивних пластів з початку 90-х років ХХ століття на шахті знижувався рівень освоєння виробничої потужності.

З метою приведення виробничої потужності до технічно можливого видобутку з 1994 р. на ВП «Шахта «Капітальна» було встановлено виробничу потужність на рівні 2850 тис. тон/рік.

Починаючи з 2010 р., знову було переглянуто рівень виробничої потужності, як наслідок, показник склав 2400 тис. тон/рік, а з 2018 р. на ВП «Шахта «Капітальна» встановлено виробничу потужність на рівні 730 тис. тон/рік., що більше відповідає реаліям господарської діяльності підприємства.

В загальній сумі з моменту експлуатації ВП «Шахта «Капітальна» видобуто 73, млн. тон вугілля та здійснено проведення 479 гірничих виробок.

Інформація про середньодобовий видобуток вугілля ВП «Шахта «Капітальна» за перше півріччя 2020 р. представлена в табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – Середньодобовий видобуток вугілля ВП «Шахта «Капітальна» за перше півріччя 2020 р.

Середньодобовий видобуток за перше півріччя 2020 р., тон					Відхилення від 2019 р.	
відпрацьований період	план	факт	+/- до плану	%	+/-	%
1057	1520	1568	+48	103,2	+511	148,3

Аналіз даних табл. 2.7 свідчить про збільшення середньодобового рівня видобутку вугілля ВП «Шахта «Капітальна» в 2020 р. порівняно з плановим показником і показником попереднього періоду, що демонструє підвищення освоєння встановленого рівня виробничої потужності.

Висновки до розділу 2

На сьогоднішній день стан вугільної галузі характеризується несприятливими тенденціями основного показника її потенціалу. Зокрема обсяг видобутку протягом аналізованого періоду зменшується стрімкими темпами, виняток становив лише 2016 р., у якому видобуток вугілля збільшився на 3% порівняно з попереднім періодом. Інші роки демонструють суттєві темпи скорочення видобутку – від 4,6% до 14,7%. Якщо дана тенденція зберігатиметься у майбутньому, то через п'ять років отримаємо зниження видобутку вугілля майже вдвічі, що демонструє лінія тренду. Це свідчить про зниження потенційних можливостей вугільної галузі у найближчій перспективі. Розвиток вугільної промисловості в Україні має не тільки галузеве, а й важливе соціальне значення, так як дозволить прискорити вихід з депресивного стану

шахтарських територій, які постраждали в результаті масового закриття шахт внаслідок реалізації заходів з реструктуризації вугільної промисловості.

В цілому проведений аналіз свідчить про незадовільний фінансовий стан ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр. Значення коефіцієнтів ліквідності знаходяться нижче допустимого рівня, що свідчить про нестачу у ВП «Шахта «Капітальна» ліквідних активів, якими можна погасити зобов'язання. Аналіз фінансової стійкості ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр. засвідчив сильну залежність вугледобувного підприємства від позикових коштів та високий ризик втрати платоспроможності. Показники рентабельності свідчать про низьку ефективність діяльності і слабе залучення додаткових коштів на вугледобувне підприємство.

Виходи з цього, можна зробити загальний висновок, що виробнича діяльність ВП «Шахта «Капітальна» є задовільною, оскільки керівництво шахти в деяких аспектах підтримує можливість поточного розвитку вугледобувного бізнесу, але не забезпечує його довгострокового розвитку. У зв'язку з постійним відставанням розвитку гірничих робіт, відпрацюванням більшої частини запасів високопродуктивних пластів з початку 90-х років XX століття на шахті знижувався рівень освоєння виробничої потужності.

РОЗДІЛ 3

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Враховуючи особливості діяльності вугледобувних підприємств, їх сталий розвиток може бути забезпечений за рахунок вдосконалення системи управління виробничим потенціалом, зокрема, поліпшення використання природних ресурсів і охорони навколишнього середовища. Сталий розвиток вугільної галузі є альтернативою техногенному розвитку і передбачає підвищення економічної ефективності капіталізації виробництва за рахунок інноваційно-інвестиційного і соціального розвитку. Комплексне використання надр є визначальним фактором не тільки для подальшого розвитку галузі, а й взагалі існування вугледобувних підприємств, а також шахтарських міст і регіонів [24, с. 26].

Впровадження інноваційних технологій з глибокої переробки вугілля, утилізації відходів в контексті інноваційного сталого розвитку дозволить вирішити екологічні, економічні і соціальні питання перебудови організаційно-економічного розвитку господарського механізму вугільної галузі.

Зокрема позитивним моментом такого підходу буде збільшення видобутку вугілля, поліпшення його якості, зростання капіталізації і конкурентоспроможності вугледобувних підприємств, зниження їх збитковості, підвищення рентабельності та інвестиційної привабливості. Іншими словами, вугільна галузь повинна перетворитися з монопродуктивної в поліпродуктивну, і основою такого переходу будуть саме природні ресурси, тобто вугілля і супутні продукти його переробки.

З цією метою пропонується для використання методика оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств, етапи якої представлені схематично на рис. 3.1. Дана методика оцінки дає більш повну інформацію про рівень виробничого потенціалу підприємства, так як передбачає порівняння.

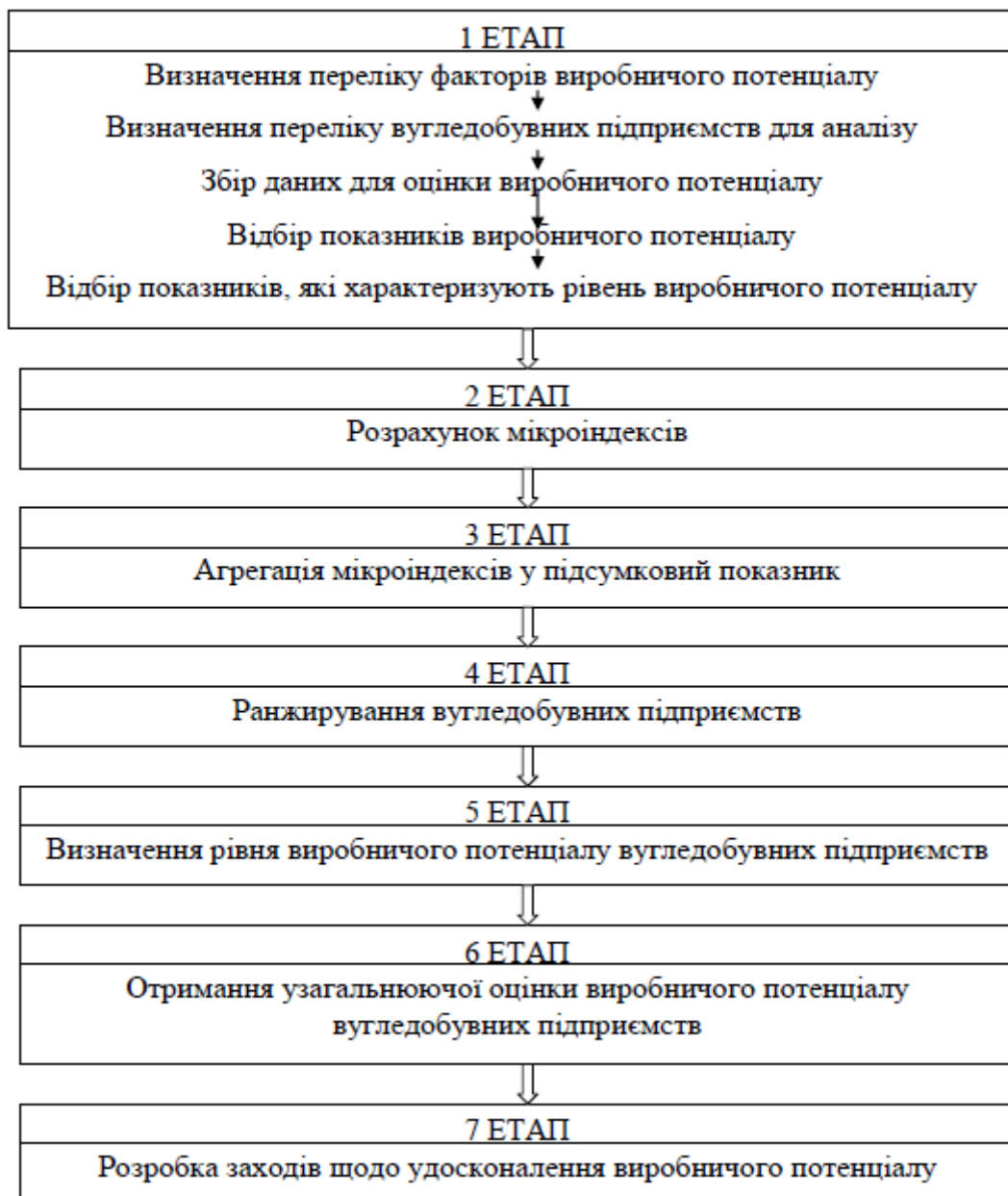

Рисунок 3.1 – Схема оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств

Розглянемо наведені етапи більш детально.

Перший етап – відбір рейтингових показників, значення яких тісно пов'язані з виробничим потенціалом вугледобувних підприємств. Відбір здійснюється на основі теоретичного аналізу, кожен показник характеризує фактор впливу на виробничий потенціал, або його використання. Фактор може оцінюватися за допомогою декількох показників. До цього ж етапу відносимо і збір даних, оскільки на вибір показників впливають можливості отримання

статистичних даних по показникам. На цьому ж етапі розраховуються проміжні показники.

Другий етап – розрахунок балів по кожному показнику, в ході якого відбувається шкалування показників, які мають різні одиниці виміру (натуральні, грошові, процентні). Суть даного методу полягає в приведенні показників до однієї величини, як правило, на інтервалі від 0 до 1. Він здійснюється шляхом віднесення різниці між показниками підприємства і мінімальним показником серед підприємств до різниці максимуму і мінімуму показників. Це перетворення у загальному вигляді можна записати наступним чином:

$$i_j = \frac{a_{ij} - a_{\min j}}{a_{\max j} - a_{\min j}}, \quad (3.1)$$

$$i_j = \frac{a_{\max j} - a_{ij}}{a_{\max j} - a_{\min j}}, \quad (3.2)$$

де a_{ij} – значення показника j -го підприємства у i -му періоді;

$a_{\max j}$ – максимальне значення показника j -го підприємства;

$a_{\min j}$ – мінімальне значення показника j -го підприємства.

При чому перетворення (3.1) відбувається, коли більше значення показника відповідає кращій якості, і перетворення (3.2) – коли менше значення відповідає кращому значенню. Отримана вибірка представляє собою сукупність мікроіндексів (i_j) по кожному з обраних підприємств. Значення мікроіндексів знаходять на інтервалі від 0 до 1, при чому 1 – найкраще значення, 0 – найгірше.

Третій етап – агрегація мікроіндексів у підсумковий показник. Як правило, підсумковий показник представляє собою середньоарифметичне значення показників (мікроіндексів), які розраховано на другому етапі. Цілісну уяву про індекс виробничого потенціалу надає схема взаємозв'язку показників, що відображує ідеологію індексу.

Індекс виробничого потенціалу вугледобувного підприємства буде розраховуватися за формулою:

$$I_{\text{конк}} = \sum_1^l \frac{a_{ij} - a_{\min j}}{a_{\max j} - a_{\min j}}, \quad (3.3)$$

де l – кількість підприємств у виборці.

У якості показників виробничого потенціалу обрані показники, які відображують наявність конкурентних переваг (природних, трудових, матеріальних, організаційних факторів виробництва), а також показники, які характеризують конкурентну позицію (використання факторів виробництва).

Для оцінки рівня виробничого потенціалу використано освоєння виробничої потужності, середньомісячна продуктивність праці робітника по видобутку, річний видобуток, фондвіддача, знос, навантаження на очисний забій, посування очисної лінії забоїв.

Переваги по природним факторам оцінювалася промисловими запасами вугілля, по трудовим – середньооблікова чисельність робітників по видобутку, по матеріальним – нормативна виробнича потужність і вартість основних виробничих фондів, по організаційним – кількість очисних забоїв.

Індекс виробничого потенціалу отримується як середньоарифметичне з 12 окремих індексів. Питома вага показників є рівною.

За методикою наступним етапом є виявлення підприємств, які досягли високого, середнього і низького рівнів виробничого потенціалу. Індекс виробничого потенціалу знаходиться в межах від 0 до 1. За допомогою логіко-лінгвістичного опису шкали оцінки можна виявити рівень виробничого потенціалу – незадовільний, задовільний, середній і високий в залежності від значень, яким дорівнює індекс виробничого потенціалу (табл. 3.1).

Відповідно до рівня виробничого потенціалу керівництвом вугледобувних підприємств приймаються рішення щодо подальшого управління цією системою.

Таблиця 3.1 – Рівні виробничого потенціалу в залежності від значення індексу виробничого потенціалу

Значення індексу	Рівні виробничого потенціалу
від 0 до 0,4	незадовільний рівень
від 0,4 до 0,7	задовільний рівень
від 0,7 до 0,8	середній рівень
від 0,8 до 1	високий рівень

Дана методика оцінки є стандартизованою і може бути рекомендована для оцінки виробничого потенціалу на інших вугледобувних підприємствах.

Висновки до розділу 3

Впровадження інноваційних технологій з глибокої переробки вугілля, утилізації відходів в контексті інноваційного сталого розвитку дозволить вирішити екологічні, економічні і соціальні питання перебудови організаційно-економічного розвитку господарського механізму вугільної галузі.

Позитивним моментом такого підходу буде збільшення видобутку вугілля, поліпшення його якості, зростання капіталізації і конкурентоспроможності вугледобувних підприємств, зниження їх збитковості, підвищення рентабельності та інвестиційної привабливості. Іншими словами, вугільна галузь повинна перетворитися з монопродуктивної в поліпродуктивну, і основою такого переходу будуть саме природні ресурси, тобто вугілля і супутні продукти його переробки.

З цією метою в роботі запропонована методика оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств, яка є універсальною і може бути рекомендована для впровадження в систему управління виробничим потенціалом на будь-яких вугледобувних підприємствах.

ВИСНОВКИ

Метою дослідження у випускній кваліфікаційній роботі виступали теоретичні та прикладні аспекти аналізу виробничого потенціалу промислового підприємства. Для цього було вирішено низку завдань, що дали наступні результати.

1. Досліджено поняття виробничого потенціалу підприємства. Виробничий потенціал відіграє значну роль в підвищенні конкурентоспроможності підприємств, так як без оцінки і сформованого на його основі ефективного управління виробництвом неможливо отримати позитивний ефект від використання наявних ресурсів. Поняття виробничого потенціалу можна трактувати з різних боків. З одного боку це реальний обсяг продукції, який можна виготовити при повному використанні наявних ресурсів, тобто виробнича потужність підприємства, а з іншого – наявні потенційні можливості виробництва, наявність самих факторів виробництва, його забезпеченість визначальними видами ресурсів

2. Охарактеризовано методи оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств. На даний час виокремилося різноманітні методики, щодо оцінки виробничого потенціалу підприємств. В результаті узагальнення різних підходів дозволило запропонувати використання комплексної моделі оцінки виробничого потенціалу підприємства, яка адаптована для підприємств галузей промисловості. Методика комплексної оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств заснована на експертній оцінці вагових значень структурних елементів, що утворюють виробничий потенціал і порівняння фактичних виробничих показників з цільовими виробничими індикаторами.

3. Розглянуто особливості оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств. Основою виробничого потенціалу у вугільній промисловості виступає затверджена виробнича потужність вуглевидобутку, підтверджена наявністю сукупності різних видів ресурсів: природних, фондових, трудових, фінансових та матеріальних. Ступінь освоєння потенціалу вугледобувного

підприємства характеризує рівень освоєння виробничої потужності. Важливим показником при цьому є плановий обсяг вуглевидобутку і надійність його забезпечення.

4. Проаналізовано потенціал вугільної галузі України. На сьогоднішній день стан вугільної галузі характеризується несприятливими тенденціями основного показника її потенціалу. Зокрема обсяг видобутку протягом аналізованого періоду зменшується стрімкими темпами, виняток становив лише 2016 р., у якому видобуток вугілля збільшився на 3% порівняно з попереднім періодом. Інші роки демонструють суттєві темпи скорочення видобутку – від 4,6% до 14,7%. Якщо дана тенденція зберігатиметься у майбутньому, то через п'ять років отримаємо зниження видобутку вугілля майже вдвічі, що демонструє лінія тренду. Це свідчить про зниження потенційних можливостей вугільної галузі у найближчій перспективі. Розвиток вугільної промисловості в Україні має не тільки галузеве, а й важливе соціальне значення, так як дозволить прискорити вихід з депресивного стану шахтарських територій, які постраждали в результаті масового закриття шахт внаслідок реалізації заходів з реструктуризації вугільної промисловості.

5. Охарактеризовано фінансово-господарську діяльність ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля». Значення коефіцієнтів ліквідності знаходяться нижче допустимого рівня, що свідчить про нестачу у ВП «Шахта «Капітальна» ліквідних активів, якими можна погасити зобов'язання. Аналіз фінансової стійкості ВП «Шахта «Капітальна» за 2018-2020 рр. засвідчив сильну залежність вугледобувного підприємства від позикових коштів та високий ризик втрати платоспроможності. Показники рентабельності свідчать про низьку ефективність діяльності і слабе залучення додаткових коштів на вугледобувне підприємство. В цілому проведений аналіз свідчить про незадовільний фінансовий стан ВП «Шахта «Капітальна» у 2018-2020 рр.

6. Здійснено оцінку виробничого потенціалу ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля». Виходячи з цього, можна зробити загальний висновок, що виробнича діяльність ВП «Шахта «Капітальна» є задовільною, оскільки

керівництво шахти в деяких аспектах підтримує можливість поточного розвитку вугледобувного бізнесу, але не забезпечує його довгострокового розвитку. У зв'язку з постійним відставанням розвитку гірничих робіт, відпрацюванням більшої частини запасів високопродуктивних пластів з початку 90-х років XX століття на шахті знижувався рівень освоєння виробничої потужності.

7. Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств. Впровадження інноваційних технологій з глибокої переробки вугілля, утилізації відходів в контексті інноваційного сталого розвитку дозволить вирішити екологічні, економічні і соціальні питання перебудови організаційно-економічного розвитку господарського механізму вугільної галузі. Позитивним моментом такого підходу буде збільшення видобутку вугілля, поліпшення його якості, зростання капіталізації і конкурентоспроможності вугледобувних підприємств, зниження їх збитковості, підвищення рентабельності та інвестиційної привабливості. Іншими словами, вугільна галузь повинна перетворитися з монопродуктивної в поліпродуктивну, і основою такого переходу будуть саме природні ресурси, тобто вугілля і супутні продукти його переробки. З цією метою в роботі запропонована методика оцінки виробничого потенціалу вугледобувних підприємств, яка є універсальною і може бути рекомендована для впровадження в систему управління виробничим потенціалом на будь-яких вугледобувних підприємствах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мамедова Л. Некоторые вопросы анализа производственного потенциала как основной составляющей экономического потенциала. *Економіст*. 2013. № 6. С. 61–62.
2. Шнайдер О. В. Формирование экономического потенциала организации и его анализ: сущность и значение. *Государство и регионы*. 2011. № 1. С. 26–30.
3. Левченко Ю. Г., Ратушняк Ю. Ю. Теоретичні основи формування та використання виробничого потенціалу підприємства. *Молодий вчений*. 2018. № 12 (64). С. 623–626.
4. Побережна Н. М. Ефективність використання виробничого потенціалу: теоретичний та практичний аспекти. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2012. № 3. С. 212–220.
5. Федонин О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Київ: КНЕУ, 2006. 316 с.
6. Шаталова Т. Н., Еникеева А. Г. Экономическая сущность производственного потенциала. *Вестник ОГУ*. 2007. № 8. С. 85–91.
7. Колодина Н. Ф., Трофимов И. В., Осипова А. А. Методика оценки производственного потенциала предприятий строительной индустрии. *Интернет-журнал «НАУКОВЕДЕНИЕ»*. 2014. № 5 (24). URL: <https://naukovedenie.ru/PDF/155EVN514.pdf> (дата звернення: 18.04.2021).
8. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности. Москва: Инфра-М, 2019. 284 с.
9. Боровкова Ю. В. Влияние производственного потенциала на инновационное развитие компаний. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2313013 (дата звернення: 19.04.2021).
10. Шеремет А. Д., Ионова А. Ф. Финансы предприятий: менеджмент и анализ. Москва: ИНФРА-М, 2011. 478 с.

11. Мартякова Е. В., Конура И. В., Довгань П. С. Направления развития инновационной деятельности на угольных предприятиях. *Економіка та право*. 2012. № 2. С. 9–15.

12. Голубєва Н. М., Наливайченко К. В. Обґрунтування доцільності комплексної оцінки виробничого потенціалу вугільних підприємств. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/91199/10-Golubieva.pdf?sequence=1> (дата звернення: 29.04.2021).

13. Петренко Е. В., Бурштейн М. А., Меркулова М. А. Производственный потенциал действующих предприятий по добыче и переработке угля в новых экономических условиях. Москва: ООО «Недра коммюникейшнс ЛТД», 2003. 180 с.

14. Булеев И. П., Рассуждай Э. Я. Методические подходы к оценке природного капитала угледобывающего предприятия. *Економічний вісник Донбасу*. 2015. № 2 (40). С. 4–16.

15. Малаева Т. В. Анализ современных методов оценки производственного потенциала угледобывающих предприятий. *Бізнес-Інформ*. 2011. № 4. С. 72–74.

16. Андрющенко І. Є. Методичні підходи до оцінювання економічного потенціалу промислових підприємств. *Ефективна економіка*. 2012. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?op=1&z=1239> (дата звернення: 19.04.2021).

17. Партин Г. О., Кривецький І. О. Проблеми та шляхи вдосконалення інвестиційних процесів на підприємствах вугільної галузі України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2012. № 727: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. С. 358–363.

18. Амоша О. І., Стариченко Л. Л., Череватський Д. Ю. Стан, основні проблеми і перспективи вугільної промисловості України: наук. доп. Донецьк: НАН України, Ін-т економіки пром-ст, 2013. 44 с.

19. Кучер В. А. Экономические проблемы повышения производственного потенциала предприятий Донбасса. *Экономический вестник Донбасса*. 2012. Т. 27. № 1. С. 33–38.

20. Канапухин П. А., Масленников О. В. Производственный потенциал в условиях рыночной экономики: сущность, структура, свойства. *Современная экономика: проблемы и решения*. 2012. № 7 (31). С. 8–14.

21. Лифшиц А. С. Оценка производственного и коммерческого потенциалов промышленного предприятия. *Современные наукоемкие технологии. Региональное приложение*. 2016. № 3 (47). С. 115–123.

22. Стоимостная оценка участков недр с запасами и ресурсами полезных ископаемых в ведущих зарубежных горнодобывающих странах URL: <http://www.geol.irk.ru/nedra/analit/m7-121.htm> (дата звернення: 06.05.2021).

23. Угольная отрасль в Украине: количество шахт и уровень добычи. URL: <https://ru.slovoidilo.ua/2020/04/30/infografika/jekonomika/ugolnaya-otrasl-ukraine-kolichestvo-shaxt-i-uroven-dobychi> (дата звернення: 05.05.2021).

24. Объем добычи угля в Украине за 26 лет сократился в 4 раза – Минэнергоугля (Инфографика). URL: <http://reform.energy/analitics/obem-dobychi-uglya-v-ukraine-za-26-let-sokratilsya-v-4-raza-minenergouglya-infografika-4044> (дата звернення: 05.05.2021).

25. Про розробку національної програми трансформації вугільних регіонів України до 2027 року. URL: https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/coalindustry_transformation_blue.pdf (дата звернення: 08.05.2021).

26. Аналитики предложили варианты изменения угольной отрасли. URL: <https://kosatka.media/category/ugol/news/analitiki-predlozhili-varianty-izmeneniya-ugolnoy-otrasli> (дата звернення: 08.05.2021).

27. Зоркін А., Кикоть К., Москаленко Ю., Регельок С. Зелена книга: регулювання ринку вугілля. Київ, 2019. 73 с.

28. Офіційна сторінка ВП «Шахта «Капітальна» ДП «Мирноградвугілля». URL: https://www.mvug.com.ua/?page_id=54 (дата звернення: 07.05.2021).

29. Таблиця індексів інфляції за 2011-2021 рр. URL: <https://buhgalter.com.ua/dovidnik/norma-robochogo-chasu/tablistsya-indeksiv-inflyatsiyi/> (дата звернення: 08.05.2021).

30. Польова Т. В., Кравцова Ю. В. Аналіз ліквідності балансу підприємства на прикладі ПРАТ «Бондарівське». *Ефективна економіка*. 2018. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=65> (дата звернення: 08.05.2021).

31. Сабадаш В. В., Лобода Ю. М. Розроблення економічного профілю промислового підприємства: оцінки й показники. *Механізм регулювання економіки*. 2013. № 3. С. 100–110.

ДОДАТОК А

Декану факультету економіки та менеджментуОлейнікову О.А.Студента групи МЕН-17Хохленко Д. С.

(П.І.Б.)

Спеціальності 073 Менеджмент

З А Я В А

Прошу затвердити тему випускної кваліфікаційної роботи

Аналіз виробничого потенціалу промислового підприємстваі призначити науковим керівником к.е.н., доц. каф. УФЕБ Василюшину Л.М.

Дата _____ Підпис _____

Згода наукового керівника

Випускної кваліфікаційної роботи _____

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

Висновок кафедри _____ Затвердити наукового керівника і назву теми
випускної кваліфікаційної роботи. Наказ №175 від 19.04.2021 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис, дата)

проф. Попова О.Ю.

(П.І.Б.)

ДОДАТОК Б

Перелік зауважень щодо оформлення роботи

Означення документа	Документ	Умовна відмітка	Зміст зауваження

Дата _____ Підпис _____

ДОДАТОК В

ПЕРЕЛІК ПУБЛІКАЦІЙ БАКАЛАВРА

Хохленко Дар'ї Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

№ п/п	Назва	Видавництво, журнал (назва, номер, рік) чи номер авторського свідоцтва	Кількість друкованих аркушів	Прізвища співавторів
1	2	3	4	5
1.	Стратегія розвитку вугільної галузі в умовах декарбонізації економіки України	Актуальні проблеми теорії менеджменту, маркетингу та фінансів: наукові ідеї та механізми реалізації: збірка матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (із зарубіжною участю) (м. Покровськ, 12–13 трав. 2021 р.). Покровськ, Донецький національний технічний університет, 2021.	0,15	Василишина Л.М.

Автор

(підпис)

Хохленко Д.С.

(прізвище, ініціали)

Керівник

(підпис)

Василишина Л.М.

(прізвище, ініціали)

ДОДАТОК Г

Фінансова звітність ВП «Шахта «Капітальна»»

Додаток 1
до національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні аспекти"

Підприємство ОП "Шахта "Стаханова"
Територія Донецька обл.
Організаційно-правова форма господарювання Державна
Вид економічної діяльності Промисловість
Середня кількість працівників -2392
Адреса м.Мирноград вул.Шосейна
Одиниця виміру тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "X" у відповідній клітинці);
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Коди	Дата (рр, місяць, число)
33504964	за ЄДРПОУ
14113	за КОАТУУ
	за КОПФГ
05.10	за КВЕД

X

БАЛАНС (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018г.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3	2
первісна вартість	1001	15	15
накопичена амортизація	1002	12	13
Незавершені капітальні інвестиції	1005	125886	214768
Основні засоби	1010	714385	848442
первісна вартість	1011	1263378	1455917
знос	1012	548993	607475
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	840 274	1 063 212
2. Оборотні активи			
Запаси	1100	46416	66366
Виробничі запаси	1101	39048	64741
Незавершене виробництво	1102	630	502
Готова продукція	1103	6675	1060
Товари	1104	63	63
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	43251	53169
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
за виданими авансами	1130	7103	7138
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	93804	32548
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1197	1348
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	21	35
Готівка	1166	7	13
Рахунки в банках	1167	14	22
Витрати майбутніх періодів	1170	27174	33448
Інші оборотні активи	1190	3302	3808
Усього за розділом II	1195	222268	197860
3. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	1 062 542	1 261 072

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
1. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	296404	296404
Капітал у дооцінках	1405	9239	9043
Додатковий капітал	1410	51022	50884
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток	1420		
Непокритий збиток	14201	743984	824177
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	-387319	-467846
II Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	8237	6729
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1605	1004
Довгострокові забезпечення	1520	19846	19754
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	19846	19754
Цільове фінансування	1525	134465	283631
Усього за розділом II	1595	164153	311118
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		0
товари, роботи, послуги	1615	759268	941611
розрахунки з бюджетом	1620	54740	65115
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	172530	205222
розрахунки з оплати праці	1630	17427	9102
одержаними авансами	1635	128885	
розрахунки з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665	101638	153539
Інші поточні зобов'язання	1690	51220	43211
Усього за розділом III	1695	1285708	1417800
1V.Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу,та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1 062 542	1 261 072

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Додаток 1
до національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні ви

Підприємство ОП "Шахта "Капітальна"
Територія - Донецька обл.
Організаційно-правова форма господарювання Державна
Вид економічної діяльності Промисловість
Середня кількість працівників - 2259
Адреса м.Мирноград вул.Шосейна
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "X" у відповідній клітинці);
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди

33504964

14113

05.10

X

БАЛАНС (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019г.

Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2	1
первісна вартість	1001	15	15
накопичена амортизація	1002	13	14
Незавершені капітальні інвестиції	1005	214763	125694
Основні засоби	1010	475740	588200
первісна вартість	1011	1449763	1764961
знос	1012	974023	1176761
Інвестиційна нерухомість	1015	1508	1663
первісна вартість	1016	1830	2812
знос	1017	322	1149
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	125022	173429
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	817 035	888 987
2. Оборотні активи			
Запаси	1100	82636	136766
Виробничі запаси	1101	81011	35883
Незавершене виробництво	1102	502	96003
Готова продукція	1103	1060	4833
Товари	1104	63	47
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	53165	79639
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
за виданими авансами	1130	6216	6050
з бюджетом	1135	0	15
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	26300	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1348	1132
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти:	1165	28	232
Готівка	1166	13	7
Рахунки в банках	1167	15	225
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Інші оборотні активи	1190	2801	2913
Усього за розділом II	1195	172494	226747
3. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	989 529	1 115 734

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
1. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	296404	297283
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	130970	101312
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток	1420		
Непокритий збиток	14201	1461373	1712579
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	-1033999	-1313984
II Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505	384595	463842
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	569	264
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525	283631	124699
Усього за розділом II	1595	668795	588805
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	251	251
товари, роботи, послуги	1615	941816	943155
розрахунки з бюджетом	1620	65208	85284
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	205222	242067
розрахунки з оплати праці	1630	9102	39816
одержаними авансами	1635		5
розрахунки з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645		262855
Поточні забезпечення	1660	19754	14075
Доходи майбутніх періодів	1665	71173	208683
Інші поточні зобов'язання	1690	42207	44722
Усього за розділом III	1695	1354733	1840913
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	989 529	1 115 734

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Додаток 1
до національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги"

Підприємство ОП "Шахта "Капітальна"
Територія Донецька обл.
Організаційно-правова форма господарювання Державна
Вид економічної діяльності Промисловість
Середня кількість працівників -2155
Адреса м.Мирноград вул.Шосейна
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "X" у відповідній клітинці);
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди

33504964

14113

05.10

X

Б А Л А Н С (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 г.

Форма №1

Код за ДРОД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1	1
первісна вартість	1001	15	15
накопичена амортизація	1002	14	14
Незавершені капітальні інвестиції	1005	125694	126454
Основні засоби	1010	591240	386476
первісна вартість	1011	1768001	1767625
знос	1012	1176761	1381149
Інвестиційна нерухомість	1015	3471	7582
первісна вартість	1016	4620	19164
знос	1017	1149	11582
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	173429	188373
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	893 835	708 886
2. Оборотні активи			
Заласи	1100	136766	77580
Виробничі запаси	1101	35883	32954
Незавершене виробництво	1102	96003	42838
Готова продукція	1103	4833	1715
Товари	1104	47	73
Поточні біологічні активи	1110		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	79230	25243
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
за виданими авансами	1130	6043	6079
з бюджетом	1135	15	15
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1132	1461
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти:	1165	232	11
Готівка	1166	7	10
Рахунки в банках	1167	225	1
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2913	3336
Усього за розділом II	1195	226331	113725
3. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	1 120 166	822 611

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
1. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	297283	299982
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	101312	119441
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток	1420		
Непокритий збиток	14201	1710721	1921613
Неоплачений капітал	1425		
Випучений капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	-1312126	-1502190
II Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505	463842	495174
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	288	150
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525	124699	124699
Усього за розділом II	1595	588829	620023
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	227	227
товари, роботи, послуги	1615	943712	933925
розрахунки з бюджетом	1620	87345	98111
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунки зі страхування	1625	242067	331168
розрахунки з оплати праці	1630	39816	19093
одержаними авансами	1635	5	1
розрахунки з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645	262855	97789
Поточні забезпечення	1660	14075	15030
Доходи майбутніх періодів	1665	208683	163791
Інші поточні зобов'язання	1690	44678	45643
Усього за розділом III	1695	1843463	1704778
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1 120 166	822 611

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Промисловість Державне підприємство

КОДИ

Дата(рік, місяць, число) 01

Підприємство ВП Шахта Капітальна

за СДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 12 місяців 2018 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
	1	2	3
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	487840	489654
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(797449.)	(792800.)
Валовий:			
__прибуток	2090	—	—
__збиток	2095	(309609.)	(303146.)
Інші операційні доходи	2120	307580	214560
__Дохід від зміни вартості активів, які __оцінюються за справедливою вартістю	2121	—	—
__Дохід від первісного визнання біологічних __активів і сільськогосподарської продукції	2122	—	—
__Дохід від використання коштів __виявлених від оподаткування	2123	—	—
Адміністративні витрати	2130	(22463.)	(20281.)
Витрати на збут	2150	(5321.)	(5996.)
Інші операційні витрати	2180	(59575.)	268345
__Витрати від зміни вартості активів, які __оцінюються за справедливою вартістю	2181	(—)	(—)
__Витрати від первісного визнання біологічних __активів і сільськогосподарської продукції	2182	(—)	(—)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
__прибуток	2190	—	—
__збиток	2195	(69388.)	(383208.)
Доход від участі в капіталі	2200	—	—
Інші фінансові доходи	2220	—	—
Інші доходи	2240	7964	14744
Фінансові витрати	2250	(—)	(—)
Втрати від участі в капіталі	2255	(—)	(—)
Інші витрати	2270	(277.)	(223.)
Фінансовий результат до оподаткування:			
__прибуток	2290	—	—
__збиток	2295	(81701.)	(368687.)
Витрати з податку на прибуток	2300	(.)	(4599.)
Дохід з податку на прибуток	23001	1508	—
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2308	—	—
Чистий фінансовий результат:			
__прибуток	2350	—	—
__збиток	2355	(80193.)	(373386.)

- 2 -

Державне підприємство
Промисловість

Продовження додатку 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дроюнка (уділка) необоротних активів	2400	—	—
Дроюнка (уділка) фінансових інструментів	2405	—	—
Накопичені курсові різниці	2410	—	—
Частина іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	—	—
Інший сукупний дохід	2445	19	—
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	19	—
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	—	—
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	—	—
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-80174	-373386

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	336303	326280
Витрати на оплату праці	2505	296506	334585
Відрахування на соціальні заходи	2510	65388	65214
Амортизація	2515	62580	41222
Інші операційні витрати	2520	118141	262423
Разом	2550	878918	1049724

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	—	—
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	—	—
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	—	—
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	—	—
Дивіденди на одну просту акцію	2650	—	—

Керівник /

Головний бухгалтер /

Промисловість Державне підприємство

К О Д И

Дата(рік,місяць,число) 01

Підприємство ВП Шахта Капітальна

за СДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 12 місяців 2019 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	430518	487540
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(770837.)	(989804.)
Валовий:			
__прибуток	2090	—	—
__збиток	2095	(340419.)	(501964.)
Інші операційні доходи	2120	228088	307580
__Дохід від зміни вартості активів, які __оцінюються за справедливою вартістю	2121	—	—
__Дохід від первісного визнання біологічних __активів і сільськогосподарської продукції	2122	—	—
__Дохід від використання коштів, __визначених від оподаткування	2123	—	—
Адміністративні витрати	2130	(24301.)	(22622.)
Витрати на збут	2150	(7400.)	(5321.)
Інші операційні витрати	2180	(124337.)	59624
__Витрати від зміни вартості активів, які __оцінюються за справедливою вартістю	2181	(—)	(—)
__Витрати від первісного визнання біологічних __активів і сільськогосподарської продукції	2182	(—)	(—)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
__прибуток	2190	—	—
__збиток	2195	(268369.)	(281951.)
Доход від участі в капіталі	2200	—	—
Інші фінансові доходи	2220	—	—
Інші доходи	2240	22123	7964
Фінансові витрати	2250	(53168.)	(54580.)
Втрати від участі в капіталі	2255	(.)	(—)
Інші витрати	2270	(199.)	(277.)
Фінансовий результат до оподаткування:			
__прибуток	2290	—	—
__збиток	2295	(299613.)	(328844.)
Витрати з податку на прибуток	2300	(.)	(.)
Доход з податку на прибуток	23001	48407	1508
Прибуток (збиток) від призначеної діяльності після оподаткування	2305	—	—
Чистий фінансовий результат:			
__прибуток	2350	—	—
__збиток	2355	(251206.)	(327336.)

- 2 -

Державне підприємство

Промисловість

Продовження додатку 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	—	—
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	—	—
Накопичені курсові різниці	2410	—	—
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	—	—
Інший сукупний дохід	2445	—	19
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	—	19
Податок на прибуток/збиток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	—	—
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	—	—
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-251206	-327317

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	293130	336303
Витрати на оплату праці	2505	300457	296506
Відрахування на соціальні заходи	2510	67551	66388
Амортизація	2515	207685	254401
Інші операційні витрати	2520	157252	118141
Разом	2550	1026075	1070739

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	—	—
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	—	—
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	—	—
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	—	—
Дивіденди на одну просту акцію	2650	—	—

Керівник /

Головний бухгалтер /

Промисловість Державне підприємство

КОД И

Дата(рік, місяць, число) 01

Підприємство: ВП Шахта Капітальна

за ЄДРПОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 12 місяців 2020 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	556329	430518
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1096550.)	(770937.)
Валовий:			
__прибуток	2090	—	—
__збиток	2095	(539221.)	(340419.)
Інші операційні доходи	2120	496166	228088
__Дохід від зміни вартості активів, які __оцінюються за справедливою вартістю	2121	—	—
__Дохід від первісного визначення біологічних __активів і сільськогосподарської продукції	2122	—	—
__Дохід від використання коштів, __звільнених від оподаткування	2123	—	—
Адміністративні витрати	2130	(25279.)	(24301.)
Витрати на збут	2150	(30764.)	(7400.)
Інші операційні витрати	2180	(115938.)	(124337.)
__Витрати від зміни вартості активів, які __оцінюються за справедливою вартістю	2181	(—)	(—)
__Витрати від первісного визначення біологічних __активів і сільськогосподарської продукції	2182	(—)	(—)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
__прибуток	2190	—	—
__збиток	2195	(215036.)	(268369.)
Доход від участі в капіталі	2200	—	—
Інші фінансові доходи	2220	—	—
Інші доходи	2240	44913	22123
Фінансові витрати	2250	(55713.)	(53168.)
Втрати від участі в капіталі	2255	(—)	(—)
Інші витрати	2270	(.)	(199.)
Фінансовий результат до оподаткування:			
__прибуток	2290	—	—
__збиток	2295	(225836.)	(299613.)
Витрати з податку на прибуток	2300	(.)	(.)
Дохід з податку на прибуток	23001	14944	48407
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	—	—
Чистий фінансовий результат:			
__прибуток	2350	—	—
__збиток	2355	(210892.)	(251206.)

- 2 -

Державне підприємство
Промисловість

Продовження додатку 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Деоцінка (уцінка) необоротних активів	2400	—	—
Деоцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	—	—
Накопичені курсові різниці	2410	—	—
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	—	—
Інший сукупний дохід	2445	—	—
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	—	—
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-210892	-251206

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	391882	293130
Витрати на оплату праці	2505	329030	300457
Відрахування на соціальні заходи	2510	72691	67551
Амортизація	2515	204989	207685
Інші операційні витрати	2520	212156	157252
Разом	2550	1210750	1026075

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	—	—
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	—	—
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник /

Головний бухгалтер /

ДОДАТОК Д

Аналіз активів ВП «Шахта «Капітальна»

Таблиця Д.1 – Склад майна ВП «Шахта «Капітальна», тис. грн.

Активи	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення	
				2019/18	2020/19
1. Необоротні активи, в тому числі:	1063212	888987	708886	-174225	-180101
Нематеріальні активи	2	1	1	-1	0
Основні засоби	848442	588200	386476	-260242	-201724
Фінансові вкладення	214768	127357	134036	-87411	6679
Відстрочені податкові активи	0	173429	188373	173429	14944
2. Оборотні (поточні) активи, в тому числі:	197860	226747	113725	28887	-113022
Запаси	66366	136766	77580	70400	-59186
Дебіторська заборгованість	94203	86836	32798	-7367	-54038
Грошові кошти	35	232	11	197	-221
Інші оборотні активи	37256	2913	3336	-34343	423
Баланс	1261072	1115734	822611	-145338	-293123

Таблиця Д.2 – Структура майна ВП «Шахта «Капітальна», %

Активи	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення	
				2019/18	2020/19
1. Необоротні активи, в тому числі:	84,31	79,68	86,18	-4,63	6,5
Нематеріальні активи	0	0	0	0	0
Основні засоби	67,28	52,72	46,98	-14,56	-5,74
Фінансові вкладення	17,03	11,41	16,29	-5,62	4,88
Відстрочені податкові активи	0	15,54	22,9	15,54	7,36
2. Оборотні (поточні) активи, в тому числі:	15,69	20,32	13,82	4,63	-6,5
Запаси	5,26	12,26	9,43	7	-2,83
Дебіторська заборгованість	7,47	7,78	3,99	0,31	-3,79
Грошові кошти	0	0,02	0	0,02	-0,02
Інші оборотні активи	2,95	0,26	0,41	-2,69	0,15
Баланс	100	100	100	0	0

Таблиця Д.3 – Темп зростання майна ВП «Шахта «Капітальна», %

Активи	2019	2020
1. Необоротні активи, в тому числі:	83,61	79,74
Нематеріальні активи	50	100
Основні засоби	69,33	65,7
Фінансові вкладення	59,3	105,24
Відстрочені податкові активи	-	108,62
2. Оборотні (поточні) активи, в тому числі:	114,6	50,16
Запаси	206,08	56,72
Дебіторська заборгованість	92,18	37,77
Грошові кошти	662,86	4,74
Інші оборотні активи	7,82	114,52
Баланс	88,48	73,73

ДОДАТОК Е

Аналіз пасивів ВП «Шахта «Капітальна»

Таблиця Е.1 – Склад джерел формування майна ВП «Шахта «Капітальна», тис. грн.

Пасиви	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення	
				2019/18	2020/19
1. Власний капітал, в тому числі:	-467846	-1313984	-1502190	-846138	-188206
Статутний капітал	296404	297283	299982	879	2699
Переоцінка необоротних активів	9043	0	0	-9043	0
Додатковий капітал	50884	101312	119441	50428	18129
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-824177	-1712579	-1921613	-888402	-209034
2. Довгострокові зобов'язання, в тому числі:	311118	588805	620023	277687	31218
позикові кошти	303385	588541	619873	285156	31332
інші довгострокові зобов'язання	7733	264	150	-7469	-114
3. Короткострокові зобов'язання, в тому числі:	1417800	1840913	1704778	423113	-136135
кредиторська заборгованість	1221050	1587508	1495344	366458	-92164
Доходи майбутніх періодів	153539	208683	163791	55144	-44892
Інші зобов'язання	43211	44722	45643	1511	921
Баланс	1261072	1115734	822611	-145338	-293123

Таблиця Е.2 – Структура джерел формування майна ВП «Шахта «Капітальна», %

Пасиви	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення	
				2019/18	2020/19
1. Власний капітал, в тому числі:	-37,1	-117,77	-182,61	-80,67	-64,84
Статутний капітал	23,5	26,64	36,47	3,14	9,83
Переоцінка необоротних активів	0,72	0	0	-0,72	0
Додатковий капітал	4,03	9,08	14,52	5,05	5,44
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-65,36	-153,49	-233,6	-88,13	-80,11
2. Довгострокові зобов'язання, в тому числі:	24,67	52,77	75,37	28,1	22,6
позикові кошти	24,06	52,75	75,35	28,69	22,6
інші довгострокові зобов'язання	0,61	0,02	0,02	-0,59	0
3. Короткострокові зобов'язання, в тому числі:	112,43	165	207,24	52,57	42,24
кредиторська заборгованість	96,83	142,28	181,78	45,45	39,5
Доходи майбутніх періодів	12,18	18,7	19,91	6,52	1,21
Інші зобов'язання	3,43	4,01	5,55	0,58	1,54
Баланс	100	100	100	0	0

Таблиця Е.3 – Темп зростання джерел формування майна ВП «Шахта «Капітальна», %

Пасиви	2019	2020
1. Власний капітал, в тому числі:	280,86	114,32
Статутний капітал	100,3	100,91
Переоцінка необоротних активів	0	-
Додатковий капітал	199,1	117,89
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	207,79	112,21
2. Довгострокові зобов'язання, в тому числі:	189,25	105,3
позикові кошти	193,99	105,32
інші довгострокові зобов'язання	3,41	56,82
3. Короткострокові зобов'язання, в тому числі:	129,84	92,61
кредиторська заборгованість	130,01	94,19
Доходи майбутніх періодів	135,92	78,49
Інші зобов'язання	103,5	102,06
Баланс	88,48	73,73